

Izjava ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za in-
semstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knatova ulica šte. 5/L
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

Rekopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Upravni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2498Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštneem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 - Praha čelo 78.280.
Wien, Nr. 105.247.

Radikalni klub odbil demokratske zahteve

Vukičevići stavijo zadnje nade na razkol med demokrati

Dvokratni obisk g. Vukičevića pri g. dr. Marinkoviću. — Neprestani pritiski na demokratske poslance. — Radikali ne dajo iz rok notranjega ministrstva. — Po mnenju g. Davidovića so pogajanja že razbita, po mnenju g. Vukičevića še ne. — Usodna današnja seja demokratskega kluba

Ljubljana, 14. februarja.

Kdor zasleduje potek razvoja vladne krize, vidi vsak hip nov dokaz gigant-skega boja med hegemonistično oligar-hijo, ki hoče še naprej po mili volji in brez vsake kontrole gospodariti z državnimi dohodki, ter demokracijo, ki zahteva enake pravice in enake dolžnosti za vse.

Ako bi se kriza reševala samo po parlamentarnih principih in bi ne bilo toliko izvenparlamentarnih vplivov, bi morala združena demokracija že imeti državno krmilo v svojih rokah. Tako pa vidimo, da je ves zakulisni Beograd na delu, da podaljša nadvlado radikalov, ki nastopajo, kakor da je država le zaradi njih. Večje nestrpnosti in objektivnosti radikalni voditelji še niso pokazali kakor baš ob poteku sedanje krize. «Mi sami in samo mi!» je prav tako glavno geslo radikalov, kakor je to prvo geslo naših klerikalcev.

Soglasno je radikalni klub zavrnil koncentracijsko akcijo lastnega pristasa dr. Perića. Preje so se radikalni poslanci med seboj klali na žive in mrtve. Izgledalo je, da se pretepaajo med seboj zaradi načel in marsikdo je že upal, da se v tej gnili stranki vendarle pojavlja proces ozdravljenja in regeneracije. Sedaj, ko je postala opasnost, da radikalni izgube policijski pendrek in državno blagajno, so zopet vsi potegnili skupaj. S krikom in vikom je radikalni poslanski klub zavrnil pravično zahtevo KDK, da naj se ministrski portfelji razdele po številu poslancev ter da naj v svrhu jamstva, da se bodo državne finance pravilno porabljale tudi za prečanske kraje, dobi finančno ministrstvo KDK. Istotako je danes radikalni klub ponovno odklonil zahtevo Demokratskega kluba, naj bo minister notranjih zadev demokrat. Radikali ne popuste niti za las, oji hočejo vso policijsko oblast, oni hočejo še naprej državno kaso, saj sta to dva glavna stebra, na katerih stoji radikalna stranka.

Vse obzore vredno je postopanje onih, ki poskušajo vzbuditi vtis, kakor da se opira radikalni hegemonizem tudi na kroge izven parlamenta. In enako velika pred narodom je odgovornost SLS, da daje potuho in injicije za poživljenje radikalni stranki baš v trenutku, ko se je proti njej uprlo vse, kar je zdravega v državi.

Ze v teku lanskega leta smo dvakrat doživeli, da so se klerikalci v odločilnem trenutku zavzeli za radikale in jih rešili pogina. Lansko leto ta čas so ponudili svoje usluge radikalom, nadejajoč se, da bo tudi nanje odpala kaka drobčina iz dispozicijskih fondov. Tri kritične mesece so hlapčevali hegemonizem proti interesom države in naroda ter pomagali radikalom izglasovati proračun. Ponočno so se trkali na prsa in kazali na svoje državotvorno delo, po treh mesecih pa so morali s kislim obrazom priznati, da je delo z radikalno čaršijo nemogoče, toda niso nehali prežati na trenutke, ko jim bo zopet mogoče vdinjati se radikalom.

Z blejskim paktom se jim je to drugič posrečilo, kajti radikalni so bili v takem položaju, da so se oklepali bilke, da se rešijo. Ta pakt klerikalcev z radikalni je imel še jasnejše obilježje afonta proti vsemu, kar je poštenega in nekoruptnega.

In sedaj? Tisti klerikalci, ki so osem let gonili pesem proti Beogradu in za avtonomijo Slovenije, tisti ljudje, ki so cele vagone barve porabili za to, da bi dokazali krivico, ki se godi Sloven-cem zaradi neenakopravnosti bremen in dolžnosti, so danes edini zanesljivi zavezniki in podporniki hegemonistične radikalne oligarhije in to v tistem hipu, ko se je tostran Save in Dunava pojavil prvi opozicijski pokret, ki nima separatističnih tendenc, marveč ga vodi edino nad vse živ interes na državi, zlasti pa za enakopravnost prečanov.

Breznačelnost, ki jo očituje SLS v naši državni politiki, je tembolj obse-bna vredna, ker bi se s pravičnim obračunom z radikalni, ki ga želi in potrebuje vsa država, končno veljavno stopilo na pot konsolidacije. Klerikalizem pa hoče očitvidno ostati sam sebi zvest. Kaj so mu bila mar načela, kaj vitalni in-

teresi Slovencev, ko je stal v službi Dunaja, kaj so mu mar nacionalni ideali Slovencev, kadar slepo služi Rimu in kaj vse obljube, ki jih je osem let dajala SLS Sloveniji in Slovencev, če pa strankarski interesi voditeljev SLS zahtevajo ponižujočo in usodno pokorščino beograjskim hegemonistom. Zopet živimo čase velikih in odločilnih zgodovinskih dogodkov in zopet morajo Slovenci doživeti, da stoji SLS kot «predstavica slovenskega naroda» v taboru njegovih izkoriščevalcev. Žalostno, a resnično!

Beograd, 14. febr. p. Situacija je danes prispela na mrtvo točko, ob enem pa do take napetosti, da odločitve ne bo mogoče več dalje zavlačevati. Za dopoldne ob 10. je bila sklicana seja radikalnega kluba, ki pa se ni mogla vršiti, ker je bil v istem času g. Vukičević na obisku pri bolnem dr. Marinkoviću, s katerim se je razgovarjal skoro dve uri. Izgleda pa, da so ostala brezuspešna njegova prizadevanja, naj dr. Marinković zastavi svoj vpliv v demokratskem klubu, da z večjo popustljivostjo omogoči obnovo stare koalicije, ali pa v skrajnem slučaju razcepi klub in vstopi v vlado vsaj s svojimi ožjimi somišljeniki.

Radikalni klub se je sestel še le proti večeru. Po referatu g. Vukičevića in kratki debati je klub odklonil glavno demokratsko zahtevo po odstopu notranjega ministrstva, češ da bi bilo to za radikale ponižujoče.

V demokratskih krogih izjavljajo, da smatrajo s tem sklepom pogajanja za obnovo radikalno-demokratske koalicije za razbita, g. Vukičević pa se še vedno nadeja, da bo če že ne cel klub pa vsaj del poslancev desavuiral g. Davidovića in mu tako omogočil sestavo vlade. Zato vsa javnost z ogromno nape-tostjo pričakuje jutrišnjo seja demokratskega kluba, ki je skli-cana za 10. dopoldne, da zavzame stališče k sklepu radikalov. Ti so nocoj s polno paro nadaljevali svoje vplivanje na posamezne demokratske poslance, da bi jih pridobili za sebe.

Beograd, 14. februarja, p. G. Vukičević je danes kljub temu, da je včeraj obljubil g. Davidoviću, da mu bo že dopoldne odgovoril na njegove pogoje, odlagal ves dan odločitve. Zjutraj se je v vladnem predsedstvu najprej sestel s predsednikom Narodne skupščine dr. Perićem, s katerim je dolgo časa konferiral. Razgovoru so nekaj časa prisostvovali tudi nekateri radikalski ministri. V radikalnem klubu, ki je imel že sinoči za danes dopoldne ob 10. napovedano seja, so se medtem zbrali skoraj polnoštevilno radikalni poslanci ter čakali g. Vukičevića, da poroča o svojih včerajšnjih razgovorih, zlasti pa o pogojih, ki jih je stavil g. Davidovič v imenu demokratskega kluba.

Vukičević obisk pri Marinkoviću

Proti vsemu pričakovanju pa g. Vukičević sploh ni prišel v radikalni klub, marveč se je še pred 10. uro odpeljal na stanovanje dr. Marinkovića in ostal pri njem vse do 11.30. V političnih krogih so se kmalu nato razširile vesti, da je skušal g. Vukičević pregovoriti dr. Marinkovića, naj podpre njegovo akcijo in omogoči sestavo koalicije vlade. Radikalni poslanci iz ožje okolice gospoda Vukičevića so vedeli celo povedati, da je dr. Marinković na to že pristal ter da je voljan ponovno prevzeti v Vukičevićevi vladi resor zunanjega ministra.

Novinarji so skoraj dve uri čakali pred stanovanjem dr. Marinkovića na povratek g. Vukičevića. Ko so ga pri odhodu bombardirali s vprašanji, jim je g. Vukičević na kratko izjavil: «Zaman ste čakali. Z g. Marinkovićem sploh nisva govorila o političnih stvareh. Izkoristil sem priliko ter sem ga obiskal, ker je bolan. Sedaj pa mu gre že bolje.»

Sestanek med gg. Davidovićem in Vukičevićem

Od dr. Marinkovića se je g. Vukičević odpeljal v Narodno skupščino. Radikalni poslanci so že nestrno čakali, kdaj bo otvoril seja. Mesto tega pa je odšel Vukičević v ministrsko sobo, kamor je istočasno prispel v smislu včerajšnjega dogovora g. Davidovič. Njun

teresi Slovencev, ko je stal v službi Dunaja, kaj so mu mar nacionalni ideali Slovencev, kadar slepo služi Rimu in kaj vse obljube, ki jih je osem let dajala SLS Sloveniji in Slovencev, če pa strankarski interesi voditeljev SLS zahtevajo ponižujočo in usodno pokorščino beograjskim hegemonistom. Zopet živimo čase velikih in odločilnih zgodovinskih dogodkov in zopet morajo Slovenci doživeti, da stoji SLS kot «predstavica slovenskega naroda» v taboru njegovih izkoriščevalcev. Žalostno, a resnično!

ka je g. Vukičević izjavil novinarjem:

»Sporočil sem g. Davidoviću, da je radikalni klub odklonil pogoje, ki mi jih je stavil g. Davidovič v imenu demokratskega kluba.«

»To torej pomeni, da so pogajanja z demokrati razbita.«

»Tea ravno ne. Pogajanja še niso razbita. Jutri ima demokratski klub seja in potem bomo videli, kaj bo.«

G. Vukičević je takoj nato odšel v dvor, g. Davidovič pa je imel v predsedstvu demokratskega kluba daljšo konferenco z demokratskimi poslanci. Jutri dopoldne ob 10. se bo vršila seja demokratskega kluba, na kateri bo g. Davidovič poročal o situaciji. Istočasno je sklicana tudi seja radikalnega kluba.

Stališče demokratov

V političnih krogih se splošno sodi, da so po odklonitvi demokratskih pogojev pogajanja med demokrati in radikalni prekinjena ter da g. Vukičeviću ne preostaja drugega, kot da vrne kroni mandat. V demokratskih krogih se izrečno povdarja, da g. Davidovič pri razgovorih z g. Vukičevićem ni nastopal na lastno pest, marveč da je pogoj, ki jih je stavil Vukičeviću, soglasno odobril demokratski klub in je zato vsaka razprava o tem odveč.

Ko je g. Davidovič po konferenci v demokratskem klubu odhajal domov, je iz avil vašemu dopisniku, da so bili pogoj, ki jih je stavil g. Vukičeviću, definitivni ter da demokrati ne morejo v ničemer popuščati. Demokratski klub je že rekel svojo besedo. Ker so radikalni te pogoje odklonili, so računali čisti.

G. Vukičević pa, ki se je šele proti 9. zvečer vračal z dvora, je novinarjem izjavil:

»Pogajanja z demokrati niso prekinjena. Vsekakor bom še počakal na jutrišnje sklepe demokratskega kluba, ki ima sedaj zadnjo besedo.«

Radikalni manevri

Takoj po seji radikalnega kluba so pričeli vukičevićevci znova pritiskati na posamezne demokratske poslance. Njihova akcija gre predvsem za tem, da povzročijo v demokratskem klubu razkol. Poedini radikalni prvaki, zlasti pa radikalni ministri so se ponovno sestajali z onimi demokrati, ki veljajo za zagovornike koalicije z radikalni, ter jim prigovarjali, naj na jutrišnji seji demokratskega kluba nastopijo v prilog Vukičevićeve akcije. Tako je notranji minister g. Čeda Radović, ki se izredno eksponira za g. Vukičevića, pozval k sebi demokratskega poslanca Dražiča Matejića in pozneje tudi Djoko Popovića ter je z njima konferiral skoraj dve uri. G. Vukičević pa se je pozno zvečer ponovno zopet odpeljal k dr. Marinkoviću.

Da bi izzvali čim večjo presijo na demokratski klub, so vukičevićevci zvečer širili vesti, da so že v pogajanjih s Kmečko-demokratsko koalicijo, ki da je v načelu že pristala na sodelovanje v Vukičevićevi vladi. Te vesti so se seveda takoj izkazale kot popolnoma izmišljene. Prav tako pa je vodstvo demokratske stranke odločno demantiralo verzije, da bo prišlo na jutrišnji seji demokratskega kluba do razkola.

Radikali ne dajo ne policije ne blagajne

Bilanca političnih dogodkov zadnjih dni

Značilno stališče radikalnega kluba. — Vsa moč mora ostati v radikalnih rokah. — Obupne intrige proti solidarnosti demokratov. — Kaj bo po eventualnem neuspehu g. Vukičevića

Beograd, 14. februarja i. Danes so radikalni odbili zahteve demokratskega kluba. Radikalna teza je: V vsaki vladi mora biti absolutna premoč v radikalnih rokah. Koncentracijska misija dr. Perića je propadla, ker je radikalni klub odklonil zahtevo, da bi Kmečko-demokratska koalicija dobila fin. ministrstvo, sedaj pa je razbil pogajanja za obnovo koalicije, ker so demokrati zahtevali notranje ministrstvo. Ne dajo radikalni niti državne blagajne niti državne politične uprave iz svojih rok.

Ko je v nedeljo dr. Perić v radikalnem klubu oficijelno sporočil, da KDK zahteva finančni resor, ker le v tem, da prevzame enkrat državne finance, vidi KDK možnost za uvedbo gospodarske ravnopravnosti, je radikalni klub bruhnil v krah, tako gorostasna se zdi hegemonizem zahteva, naj bi državna blagajna prešla v nevtralne roke.

Danes so z isto soglasnostjo odbili radikalni vsako misel, da bi dali iz svojih rok »ministrstvo policije«, s pomočjo katere vdržujejo današnji režim in ki je odločilna za celo državno upravo.

Radikalna teza v pogajanjih je bila tudi ta, da morajo radikalni v vsaki kombinaciji imeti zase večino portfeljev. Ko je šlo za koncentracijo, so odbili tudi zahteve združenih demokratskih klubov glede števila portfeljev, češ, da so pretirane, in so zahtevali zase poleg predsedstva vlade še polovico ministrstev, akoravno imajo le 111 poslancev, dočim so demokratske skupine predstavljale moč 156 poslancev.

Ko je nocoj Ljuba Davidovič izjavil Velji Vukičeviću, da smatra po odbitju demokratske zahteve glede notranjega ministrstva pogajanja za razbita, se je pričakovalo, da bo g. Vukičević še nocoj vrnil mandat. To pa se ni zgodilo. G. Vukičević poskuša namreč pridobiti sedaj vsaj nekatere člane demokratskega kluba zase ter tako omogočiti svojo vlado s pomočjo razcepitve demokratskega kluba. V to svrhu se je pričela že popoldne živahna akcija med demokrati od moža do moža in g. Vukičević se nadeja, da bo jutri demokratski klub, ko mu bo Davidovič sporočil odločitve radikalnega kluba, odstopil od zahteve po notranjem ministru. Davidovičevi demokrati pa izjavljajo, da to ne bo uspelo. Pogoj, ki jih je postavil Ljuba Davidovič, so pogoj demokratskega kluba, ki jih je odobril in jih klub ne more več prekl-cati. Zaradi tega bo, kakor pravijo davidovičevci, klub jutri vse poskuse za spremembo svojega stališča odbil.

Radikalni so nocoj poskušali demokrate impresionirati tudi z vestmi, da so že stopili v stik s KDK in da se nahajamo, če demokratski klub ne sprejme koalicije, tik pred vlado KDK in radikalne stranke. Medtem je znano, da KDK kategorično odbija vsako

kombinacijo z g. Veljo Vukičevićem.

Dalje je treba zabeležiti tudi verzijo, o kateri se je nocoj mnogo govorilo, da gre pri akciji g. Vukičevića sploh le za spreten manever onih radikalov, ki hočejo g. Vukičevića definitivno spraviti s politične pozornice. Gotovo je, da se za kulisami dela s polno paro. Še včeraj so bili radikalni pripravljene sprejeti demokratske zahteve glede notranjega ministrstva, danes pa so jih odločno nasprotni. Že po tem se vidi, da njihov današnji sklep ni posledica nikaže svobodne odločitve.

Današnji dogodki položaja niso razčistili. V Vukičevićevi okolici se sicer še vedno govori, da bo g. Vukičević dobil volilni mandat, če demokrati tudi jutri vztrajajo na svojem stališču, vendar se v parlamentarnih in političnih krogih označuje kot naravnost gorostasno, da bi se razpisale volitve zaradi tega, ker radikalni ne dajo notranjega ministrstva iz rok in ker g. Vukičević hoče za vsako ceno ostati ministrski predsednik.

Ugotoviti je treba, da so se dosedajni poskusi za razplet vladne krize vršili popolnoma parlamentarno. Pristopilo se je najprej k akciji za koncentracijo ter sta po redu dobila mandat predstavnikova obeh največjih skupin, g. Vukičević in g. Radić; ko nista uspela, je dobil mandat predsednik Narodne skupščine g. dr. Perić kot parlamentarna nevtralna oseba. Po ponesrečeni koncentracijski akciji je prišla na vrsto koalicijska vlada. Kot predsednik najjačjeje kluba, radikalnega, je g. V. Vukičević dobil mandat. Ako se mu akcija ponesreči, bi bilo pričakovati, da bi mandat prešel v roke g. Radića, ki pa bi, kakor se zatruje, mesto seba predlagal Davidovič. Temu bi se sigurno posrečilo sestaviti delovno koalicijsko vlado, ker nikdo ne dvomi, da bi na sodelovanje poleg demokratskih skupin, ki razpolagajo s 156 poslanci, pristali tudi muslimani, ki so še vedno člani Demokratske zajednice, katere predsednik je g. Davidovič.

Vsekakor se bo jutri po seji demokratskega kluba jasno videlo, v kateri definitivni smeri bo krenil razvoj političnih dogodkov.

Marinković odpotuje v Francijo

Beograd, 14. febr. p. Z ozirom na vesti v današnjih beograjskih listih, da je dr. Vojta Marinković pristal na to, da prevzame zunanje ministrstvo v novi vladi Velje Vukičevića, nocojšnja «Pravda», ki je v ozkih stikih z dr. Marinkovićem, to trditve demantira in povdarja, da ni dr. Marinković dal nobenega pristanka za svoj vstop v vlado. Dr. Marinkoviću so zdravniški svetovali in je tudi sam pristal na to, da odpotuje vsaj za 6 mesecev na francosko Rivijero, ker je njegovo zdravje zelo omanjano.

Radić o misiji g. Vukičevića

Zagreb, 14. februara, r. Po današnji seji zagrebskega oblasnega odbora, ki je trajala do 1. popoldne, je Stjepan Radić sprejel novinarje ter jim dal izjave o raznih aktualnih vprašanjih. Na vprašanje vašega sotrudnika, kdaj odide v Beograd, je g. Radić izjavil, da se najbrž ne bo vrnil v Beograd, dokler ne bo sklican parlament. Glede misije gospoda Vukičevića je g. Radić mnenja, da je bil g. Davidović bržkone primoran, da ne napravi vprašanja zaradi Vukičevićeve osebe. KDK ne bo stopila v nobeno kombinacijo, ki bi ji stal na čelu g. Vukičević in v kateri ne bi dobila finančnega ministrstva. O skrivnostnem Vukičevićevev sestanku na Topčideru je Stjepan Radić izjavil, da je prejel informacije, da se je Vukičević v resnici sestel z nekaterimi generali, ki pa so baje odločno protestirali proti temu, da se jih skuša vmešavati v politiko. Končno je izjavil Stjepan Radić: Naj se zgodijo karkoli, prej ali slej bo vendar zavlada kmečka demokracija.

Vojska in politika

Včerajšnja zagrebska «Riječ» se v svojem uvodniku obrača zelo umešno proti neki tipljivo naši specialiteti. To je razvada, ki so jo vpejali politiki sami, da ob vsaki krizi zlohotno spuščajo v maso trditve s pozornim namenom, da difamirajo svojega nasprotnika in mu jemljejo ugled. V teku sedanje krize smo opetovano zasledili govornice, ki so potekale iz radikalnih krogov, češ da gosp. Pribičević ne more priti v poštev pri nikakih kombinacijah ali da gosp. Davidović za dolgo vrsto let ne bo mogel postati predsednik vlade.

Ta način politične borbe je značilen za moralni nivo tiste stranke, ki operira s takimi sredstvi, proti katerim ni mogoče nastopiti, ker pravega obrekovalca in lažnika ni mogoče doseči.

«To so usodne stvari v parlamentarni državi,» pravi dalje uvodnik, in proti takemu antidržavnemu manevriranju mora nastopiti vsak zaveden in pameten državljan. Posebno energično je treba nastopiti zlasti kadar se tako zahrbtno šepetanje vrši na škodo naše vojske. Vojska je vseh deset let pomenila za nas najdražje dobro, ki se je ne sme nihče dotakniti. V vseh vijugastih peripetijah našega političnega življenja je vojska ostala hladna in resna, vestno vsrče svojo dužnost in polagoma delujoče za unifikacijo države. Ni se mešala v dnevno politiko in ni niti z eno samo gesto pokazala naklonjenosti do katerekoli stranke. Posebej je treba to pohvalno poudariti za prečanske kraje. Tu je oficirski kor v najtežjih travcah budil zaupanje v moč naše države in ga nikakršna strankarska izživljanja niso mogla spraviti iz ravnoteže. S ponosom se je moglo reči v inozemstvu, da je Jugoslavija s svojim oficirskim korom najbolje urejena država Srednje Evrope.

Taka tudi mora biti vojska, ako nočemo, da postane naša država podobna Španiji, Grčiji ali Mehiki. Ali znani kliki ni bilo mnogo do tega odličnega slovesa naše vojske. To se je posebno opazilo v nedavni kampanji proti gosp. Pribičeviću o priliki tako zvane kajakmalaške polemike. V Beogradu so hoteli v to polemiko zaplesti celo načelnika generalnega štaba Poskušali so doseči, da bi tudi generali dajali javne izjave in ocene o posameznih politikih. Na srečo je vojni minister ostal hladnokrvnen in je preprečil, da bi prečanski kraji izgubili vero v pravičnost in nevtralnost naše vojske.

Zato nimamo besed, da obsojimo po zasluženju sedanjo radikalno metodo, s katero se hoče v zvezi s sedanjo krizo razširiti pri nas nekakršna mržnja proti visokim vojskim osebnostim. Upamo, da bodo merodajni činitelji ukrenili vse potrebno, da se izvestnim krogom onemogoči vlačiti vojsko v politiko in da se preneha s sumničanjem in hudobnim šepetanjem. To početje deluje v naših krajih zelo demoralizirajoče in zna imeti nedogledne posledice. Radikalni infamno rušijo vsako avtoriteto in je zato treba s podvojnimi silami čuvati to, kar je vsakemu Srbu, Hrvatju in Slovencu, lojalnemu državljanu, najdražje, namreč: dvor in vojska.

Komunistični proces v Beogradu

Beograd, 14. februara i. Komunistični proces bo jutri zaključen in bo še ta tečen objavljena razsodba. (Poročilo o večeršnjem in o današnjem dopoldanskem razpravi pri našemu na 3. strani.)

Na dopoldanskem razpravi so govorili zagovorniki. Prvi je govoril odvetnik Vukičević, ki je zlasti ugovarjal trditvi državnega pravdnika, da ni bil poskušal atentat na pokojnega Pašiča delo komunistov. Skandaliziral se je na tem, da se obtožnica sklicuje na koncept predavanja, ki ga sploh nikoli ni bilo, ker ga je policija prepreževala. V ostalem pa je razprava dokazala, da je bilo delovanje obtožencev usmerjeno zločin na gospodarski in kulturni napredek delavskega. O zapleteni komunistični literaturi je branitelj povdarjal, da se mu zdi čudno, da preganja državna oblast zaradi tega delavce, dočim sme beograjsko časopisje svobodno objavljati članke o boljševizmu in ponatiskovati ruske liste. Praznovanje obletnice smrti Ljénina je dovoljeno celo v Albaniji.

Odvetnik Plečević ne priznava dokaznega gradiva, ki ga je predložila policija, ki se je postavila nad vse zakone ter se posluževala srednjeveških inkvizitorskih metod.

Zagovornik Piskulić prav tako oporeka obtožbi, ker ni nobenih dokazov. Tega, kar je predložila policija, ne more smatrati za verodostojno.

V enakem smislu so govorili tudi ostali branitelji. Odvetnik Kovačević je v svojem govoru naglašal, da je policija s svojim brutalnim inkvizitorskim postopanjem mnogo bolj kršila obstoječe zakone in ostavo, kakor pa katerikoli izmed obtožencev. Mnogi izmed njih so šele v Glavniški postali komunisti.

Razprava se bo jutri dopoldne nadaljevala. Jutri bo govoril še odvetnik Vasić, nakar bodo dobili besedo obtoženci sami.

Otvoritev zračnega prometa Beograd-Zagreb

Zagreb, 14. febr. n. Jutri dopoldne ob 10. dospel semkaj povodom otvoritve zračnega prometa na progi Beograd-Zagreb po potniško letalo. S prvim letalom dospelje zastopnik zrakoplovne družbe beograjskega aerokluba in beograjske tiska. Popoldne se vrne letalo z zastopniki zagrebskega tiska in predstavniki zagrebskega aerokluba v Beograd.

Poslovilna avdijenca poslanika Emandija

Beograd, 14. febr. p. Rumunskega poslanika Emandija je sprejel danes kralj v poslovilni avdijenci. Poslanik Emandi je izročil kralju tudi svoje odpoklicne listine. Do prihoda novega poslanika bo vodil posle rumunskega poslanstva svetnik Papinju.

Na Jadranu se že kopljejo

Sušak, 14. februara, n. Na Jadranskem Primorju je nastopilo že lepo pomladansko in solčno vreme. Morska kopališča so že oživila in je bilo danes že mnogo kopalcev. Tuji so začeli prihajati letos že zelo zgodaj in so nekateri hoteli že sedaj polno zasedeni.

Strah pred potresom

Dubrovnik, 14. febr. n. Seizmografski aparati tukajšnje pomorske akademije so zabeležili v oddaljenosti 30 do 40 km severno od Dubrovnika precej močne potresne sunke. Ker so se listi ravno istega dne spominjali hudega potresa pred 20 leti, se je polastila prebivalstva velika panika in so mnogi prebili vso noč na prostem.

Uboj škopskega milijonarja

Beograd, 14. febr. p. Iz Skoplja poročajo, da je bil snoči ubit znani tamonjši milijonar Džani beg, ki je bil nedavno dalje časa v preiskavi zaradi umora svoje žene, pozneje pa izpuščen na svobodo. Ubil ga je v prepiru eden izmed njegovih prijateljev Majo Ferović, ki je istotako trgovec.

Asquith v zadnjih trenutkih

London, 14. febr. g. Po zadnjih vesteh se mora vsak čas pričakovati smrt lorda Asquitha. Njegove moči vedno bolj pojemajo.

Lindbergh dobi Wilsonovo mirovno nagrado

St. Louis, 14. febr. (be.) Semkaj je prišel Lindbergh. Newyork, 14. febr. s. «Newyork Times» poročajo, da namerava upravni svet Wilsonove ustanove priznati Lindberghu Wilsonovo mirovno nagrado.

Justifikacija roparjev v Grčiji

Atene, 14. febr. g. Z ozirom na ponovne roparske napade na razne vase, pri katerih je bilo odpeljanih tudi več ljudi in se je nato zahtevala odkupnina, je vlada sklenila, da bo dala izvršiti justifikacije na smrt obsojenih roparjev. V ječi je 29 roparjev, ki so bili obsojeni na smrt, vendar pa niso mogli biti justificirani, ker ni nobenega krvnika.

General Zagorski v Ameriki?

Varšava, 14. febr. s. Pred kratkim so člani rodbine generala Zagorskega, ki je neznanokam izginil, odpotovali v Ameriko. Iz odpotovanja članov njegove rodbine se sklepa, da je general Zagorski pobegnil v Ameriko, kjer je baje dobil pri Red Star Line službo.

Pred volitvami na Japonskem

Letošnje leto prinese volitve skoro v vseh veselih. Ameriške Zedinjene države bodo volile predsednika. Francija in Nemčija obnovita parlamentarno zastopstvo. Celv in Italiji se obetajo vršiti «volitve» po novemu fašističnemu zakonu. Edino v Veliki Britaniji utegne sedanji parlament učakati l. 1929.

Tudi na Japonskem bodo volitve. Poslanska zbornica, ki se je sestala lani 26. dec. je bila razpuščena letos 21. januarja. Po zakonu bi se morale vršiti nove, volitve za mesec po razpustu. Zato so bile prvotno določene na 20. februara. Danes pa ni gotovno, če jih ne bo ministrski predsednik baron Tanaka odgodil še za nekaj časa, ker si želi popraviti šanse med volilstvom.

Borba se bo bila med dvema glavnima skupinama. Vladna stranka «seijukai» je štela v razpuščeni zbornici samo 190 zastopnikov, dočim jih je imela glavna stranka opozicije «minseitō» 220. Baron Tanaka je razpuščil zbornico v nadi, da se mu bo z novimi volitvami posrečilo dobiti večino. Posebno računna na podeželske glasove.

Med obema glavnima japonskima strankama obstoje močne razlike tako glede na domačo kot na zunanjo politiko. Dočim zastopa baron Tanaka napram dogodkom na Kitajskem stališče krepke zaščite japonskih interesov, je prejšnji zunanji minister Sidera bil odločno proti sleherni intervenciji. (Zdi se, da je to stališče pripomoglo, da se je morala sedanja opozicija, ki je upravljala državo do 25. aprila 1927, umakniti od vodstva državnih poslov. V notranji politiki predlaga sedanji kabinet upravno decentralizacijo, reformo uprave in davčnega sistema. Vsem tem načrtom se «minseitō» energično upira. Nasprotstvo med vlado in opozicijo se kaže tudi na polju finančne, socialne, industrijske in šolske politike. Verjetno je, da si bo opozicija pridobila zlasti glasove med delavskim prebivalstvom po mestih, dočim zida vlada na konservativnejše elemente.

Poleg teh glavnih dveh strank nastopajo v volilni borbi še manjše politične skupine kot agrarna stranka, delavska stranka, socialna stranka, delavska demokratska stranka in agrarna delavska stranka. Vse te stranke izvirajo iz «Splošne delavske zveze», ki se je ustanovila na Japonskem l. 1920.

Volitve se bodo vršile po novem zakonu iz leta 1925, ki predvideva splošno volilno pravico. Zato se je število volilcev pomnožilo od 3 na 13 milijonov.

Borba med vlado in opozicijo v Rumuniji

Narodna kmečka stranka med narodom. — Možnost preorientacije rumunske zunanje politike. Protiakcija liberalne stranke

V malokateri državi so strankarsko-politične borbe tako srdite in nasprotja med strankami tako strastna, kakor v Rumuniji. Področja borbe so sicer od časa do časa različna, ali vedno zavzema boj ekstremne oblike. Zadnje dni na primer se je borba prenesla v parlament, kjer pa se je javlja seveda zopet v najhujših formah.

Glavna nasprotnika sta si vladajoča liberalna stranka, ki se po smrti svoje glave Joana Bratianu ni spremenila, daš hočejo nekateri videti znake, kakor da se skuša približati opoziciji in z njo skleniti sporazum. Njeni fanatični nasprotniki so organizirani predvsem v narodno-zaranskični stranki; spadajo pa zraven prav za prav vse opozicijske stranke in skupine. Nasprotstvo med liberali in nacionalnimi zaranskični pa je prav za prav več nego običajno nasprotstvo med dvema političnima strankama.

Znano je, kako se v Rumuniji v volitvah dobi večina volilskih glasov. Volilna vlada dobi kratkomočno večino, pa naj predstavlja katerokoli smer. To je pač taka tradicija in praksa; vse povojne volitve so jo potrdile in z njo se mora računati, kar seveda za politično samostojnost ni razboritost prebivalstva v Rumuniji nikakor ni ugodno znamenje. Po tej poti in metodi so prišli ponovno liberali na vlado, a so se vmes vesele, kadar je kaka druga stranka vodila volitve, skrčili na neznatno opozicijsko skupino. V zadnjih volitvah lanske leto so dobili nad dve tretjini poslanskih mest v parlamentu, a kljub temu seveda ne more biti dvoma, da bi jih prve volitve, ki bi jih ne vodila stranka sama, vrgle zopet v brezpomembno manjšino, kljub temu, da družijo v svojih vrstah najmočnejše finančne kroge.

Narodno-zaranskična stranka je povsem drugačna. Razvila se je v glavnem iz dveh skupin, oziroma strank. Ena je bila zaranskična stranka, ki je tvorila izrazito agrarno stranko, zastopnica razredno kmetijskega stališča, tedaj antibojarska. Njene poglavitne pozicije so bile v starih pokrajinah Rumunije, odkoder se je skušala razširiti tudi v nove pokrajine. Druga stranka se je imenovala prvotno narodna stranka, ki je imela v glavnem svoje pristaje v Transilvaniji, kjer je poglavito dedič starega narodnega odpora proti Madžarom. Ker so tvorili Rumuni v Transilvaniji v primeri z Madžarsko aristokracijo in oligarhijo gospodarsko in socialno šibkejšo plast, je razumljivo, da so se najlažje koalirali in naposled fuzionirali z zaranskični, njim gotovo najsorodnejšo stranko predvojnega ali stare Rumunije, Transilvanski Rumuni kažejo vrli tega tudi precej «prečanskega» odpora proti političnim praksam Bukarešte, zato jim je bila zveza z opozicijo tem lažja.

Faktum je tedaj, da je nacionalno-zaranskična stranka po svojem socialnem in ekonomskem programu najtežnja, da pa je tudi, kar je za demokratično usmerjenega opazovalca osobito važno, gotovo najbolj zasidrana v narodu. Kljub hudemu pritisku in znani volilni praksi je vendarle dobila razmeroma mnogo glasov, osobito po bolj naprednih krajih. Zdi se tedaj, da bi se ta stranka mogla izkazati z največjim številom zanesljivih in stabilnih glasov. Šaj je gotovo značilno, da more prijeti ogromne shode, na katerih se zbira okrog opozicijskih politikov silne množice ljudstva.

Po kraljevi in Bratianovi smrti se je nacionalno-zaranskična stranka z no-

vo vnevo vrgla na delo, da strmoglavil liberalni režim. Znano je njeno čudno stališče v aferi z ekspresionaslednikom Karlom, ki bi jo očividno ipak želela izrabiti za padec liberalov. Ali nacionalni zaranski hočejo izrabiti tudi vsa druga sredstva. Sedaj so sklenili antiliberalno zvezo z drugimi opozicijskimi strankami, celo socialisti, samo da oslabijo režim. Njihovo nasprotje do vlade gre tako daleč, da so poslali nekatere ugledne člane v inozemstvo, da tamkaj agitirajo proti posojilu, ki ga skuša najeti Bratianovo ministrstvo. Tak način notranje-političnega boja pa drugod ipak ni običajen.

Za vsako ceno hočejo omajati vero v liberalni režim in z velikimi zborovanji po državi, kraljevi v zbornici itd. vplivati na regentski svet, da bi odsvolil liberalno vlado in izvedel nove volitve na demokratičen način, kar tvori jedro njihove kardinalne zahteve.

Če se jim bo to posrečilo, je veliko vprašanje. S svojim dosti radikalnim programom bi mogli prinesiti preveč socialno in gospodarsko prevratnega v politično življenje sedanje Rumunije za naziranje sedaj odločilnih krogov, zato je zelo verjetno, da bi imel v slučaju strmoglavljenja Bratianovega ministrstva korist — kak tretji, Avarescu ali Jorga ali kdorkoli, ki bi pač delal po preizkušenih receptih. Nacionalnim zaranskični pa bo očividno treba še mnogo notranje homogenosti in stabilnosti, preden prisilijo merodajne faktorje, da jih primerno upoštevajo.

Bukarešta, 14. februara, d. Narodna kmečka stranka je pridno na delu. Na svojih zborih ostro napada vlado. Prošlo nedeljo je imela že svoje tretje veliko zborovanje, in sicer v Krajovi. Manju je v svojem temperamentnem govoru ostro napadal vlado, Regentski svet, je dejal Mantu, je na slabi poti, ako se solidarizira z grehi liberalne stranke in z nevarnimi deli Bratianove vlade. Še bolj nevarna kot notranja politika pa je mednarodni položaj Rumunije. Iz Titulescovih izjav v Parizu in Rimu se je moglo ugotoviti, da rumunska zunanja politika sploh nima točno določenih smotrov. Mogoče pa je tudi, da bo zunanja politika rumunske vlade došla nepričakovano krenila v drugo smer. Vendar pa zunanji minister ne smatra za potrebno, da bi o svojih načrtih obvestil narod. Zborovanje je sprejelo resolucijo, v kateri se pozivlje regentski svet, naj odstrani Bratianovo vlado.

Liberalna stranka pa je imela zborovanje v Jassyju, katerega so se razven ministrskega predsednika udeležili vsi ministri. Glavni govornik je bil notranji minister Duca, ki je povdarjal, da mora sedanja vlada ostati na krmilu, ker je bila postavljena še od pokojnega kralja Ferdinanda, ki ni zapal kmečki stranki. Vlada bo v kratkem napravila red na finančnem polju ter z inozemskim posojilom vzpostavila finančno ravnotežo. Soglasno je bila sprejeta resolucija, ki označuje stremiljenja kmečke stranke kot nevarna, ker bo delovanje opozicije lahko dovedlo do zmešnjav in bo ogrozilo interese Rumunije.

Pariz, 14. februara, g. Rumunski državnik Jorga, ki se muudi sedaj v Parizu, je v razgovoru z urednikom lista «Intransigeant» izjavil nastopno: Sedanja vlada v Rumuniji ni taka, kakršne bi potrebovala Rumunija ter ne zastopa idej rumunskega naroda. Zaradi tega je potrebno, da dobi Rumunija po novih volitvah novo vodstvo. Glede pogovov, pod katerimi bi bil pripravljen prevzeti diktaturo, je izjavil Jorga: Edini pogoj je ta, da bi bil jaz edini in absoluten gospodar. O vprašanju dinastije se je Jorga izrazil zelo preudarno. V sedanjem trenutku, je dejal, ta problem sploh ne obstoja. Velika nevarnost obstoja v ravnodušnosti rumunskega naroda, vsled česar se morajo ustvariti ožji stiki med predstavniki in prebivalstvom. Potrebno pa je, da se pri tem prepusti vodstvo kmetom.

Avstrija bo poročala resnico o monostranskem dogodku

Tako je izjavil dr. Seipel v Pragi, ki je zelo zadovoljen s svojim obiskom. — Diplomatski razgovori med predsednikom Masarykom, dr. Benešem in avstrijskimi državniki

Praga, 14. februara, g. V razgovoru z urednikom «Prager Tagblatt» je izjavil kancelar dr. Seipel med drugim: Kar se tiče elaborata komisije poročevalcev varnostnega odbora, je bil dr. Beneš že prej tako prijazen, da mi je sporočil svoje namere. Sedaj sem pa mogel v osebnem razgovoru dobiti popolnoma jasno sliko o napredku v debati o varnostnem vprašanju.

Na vprašanje, kakšno vlogo bo igrala Avstrija pri razpravi sveta Društva narodov glede monostranske afere, je dejal dr. Seipel: Ako bi prišel incident v Monoštru v razpravo pred svetom Društva narodov, ne bo Avstrija storila nič drugega, kakor da bo na vprašanja dala resnična pojasnila o tem, kar se je dogodilo v Monoštru in kakšni razgovori so se nato vršili. Nimamo pa nobene vzroka nastopiti kot tožitelji, niti ne obstoja za nas nevarnost, da se bo z nami ravnalo kot z obtoženci. To vprašanje torej ni takšno, da bi bilo treba dolgih pripraviljalnih razgovorov z drugimi državami.

Glede ukinitve vizumov med Českoslovaškijo Avstrijo je dejal dr. Seipel, da bo prišlo do tega ukinitja v najkrajšem času. Dr. Seipel je končno izjavil, da je s svojim potovanjem v Prago zelo zadovoljen, in to tembolj ker mu ni treba s tega potovanja ponesti donov kakih rezultatov. Moje predavanje je bilo zelo dobro obiskano. Odmev v listih tudi ni izostal. V razgovorih s političnimi osebami sem dobil mnogo pojasnil, glede gostoljubnosti Prage si ne morem želeli ničesar več. Zakaj ne bi bil za-

dcvoljen, je dr. Seipel končal svoja izjavljanja.

Praga, 14. februara h. Avstrijski zvezni kancelar dr. Seipel, je bil danes popoldne gost predsednika Masaryka. Dineja sta se med drugimi udeležila zunanji minister dr. Beneš in avstrijski poslanik Marek Po kosilu sta imela razgovora predsednik Masaryk in kancelar dr. Seipel na eni, dr. Beneš in Marek na drugi strani. Ti razgovori so trajali do 14.30. Popoldne e zvezni kancelar dr. Seipel posetil v parlamentu namestnika ministrskega predsednika Šrameka Nato je na avstrijskem poslanstvu sprejel predstavnike gospodarskega in finančnega sveta. Kasneje se je odzval vabilu pravosodnega ministra dr. Mayer-Hartinga na čaj. Te članke se je udeležilo mnogo čeških in nemških politikov. Ob 20. uri je zunanji minister dr. Beneš priredil na čast gostu dine, ter kasneje recepcijo, kateri je prisostvovalo mnogo diplomatov in politikov.

Ameriško oboroževanje

Indianapolis, 14. febr. g. Mornariški minister Willbour je imel govor, v katerem je energično branil predlog vlade glede mornarice ter je izjavil, da bodo oni, ki bodo zrušili ta predlog, prisilili ameriško brodogradje, da se bo borilo z zavezanimi očmi, ako bi prišlo do vojske med Ameriko in kako drugo državo. Willbour je nato govoril o izjalovljenju razorožitvene konference v Zenevi ter je izrazil mnenje, da je Anglija zakrivila, da ta konferenca ni uspela.

Papež podpira madžarsko politiko

Budimpešta, 14. febr. d. Ob priliki seste obletnice kronanja papeža Pija XI. se je tukaj vršila svečana sluzba božja, ki jo je celebriral madžarski primas Seređi. Državnega upravnika je zastopal prosvetni minister graf Klebeisberg, prisotni pa so bili poleg velike množice občanstva tudi zunanji minister Valko, minister za socialno politiko Vass in ves diplomatski zbor. Primas Seređi je v svojem svečanem govoru izjavil, da so, kakor kaže zgodovina, nasledniki sv. Petra vedno podpirali madžarski narod. V času, ko je bil ves svet proti Madžarski, si je papež prizadeval z vsemi sredstvi priti Madžarski na pomoč. Ako mu to ni uspelo v oni meši, kakor je on hotel in kakor je to zahtevala nesroča madžarskega naroda, se more upoštevati, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči. Seređi je prepričan, da bo papež tudi v bodoče storil vse, da bo podpiral s svojim vplivom madžarski narod.

Lord Rothermere povečal svoje časopisno podjetje

London, 14. febr. d. Lord Rothermere namerava ustanoviti novo velikansko časopisno podjetje. Kapital podjetja bo znašal sedem in pol milijona funtov šterlingov. Lord Rothermere namerava v vseh važnih centrih Anglije osnovati nove večerne liste, ki bodo pod njegovim nadzorstvom in ki bodo v zvezi z njegovimi londonskimi listi. Družba, ki bo razširjala te liste, bo imela ime po pokojnem Rothermerovem bratu Northcliffu.

Kompromisna pogajanja v Nemčiji

Berlin, 14. febr. s. Zdi se, da je centrum pripravljen ugoditi želji državnega predsednika Hindenburga, da bo smatral sedanjo vlado koaliciojo kot neprijetno prisilno skupnost, dokler ne bodo sprejeti najvažnejši zakoni. Sicer pa zahteva centrum po sprejetju teh zakonov razpust državne zbornice. «Germania» pravi, da bodo nove volitve dne 13. maja, dočim piše «Vorwärts», da je za to določen 29. april.

Nemiri na Kreti

Atene, 14. febr. s. Prebivalstvo na Kreti nadaljuje svoje protestne demonstracije proti povišanju davkov. V Kandiji se je vršilo zelo viharno zborovanje, ki so ga priredili pristaši bivšega diktatorja Pangalosa. V Sitiji so neznan storilec zažgal hišo davkarja.

Atene, 14. febr. (be.) Grško pravoslavna cerkev bo uvedla s 1. oktobrom gregorijanski koledar.

Zakaj je odpotoval afganistanski kralj v Švico

Bruselj, 14. febr. g. Afganistanski kralj se je pred dnevi, ko se je bil, precej ranil na vratu. Rana se je kasneje inficirala. Njegovo zdravstveno stanje se je tako poslabšalo, da je po banketu, katerega se je udeležil, padel v nezavest. Kralj in kraljica sta sedaj odpotovala na odhiti v Švico.

Smrtna obsodba v Odesi

Rim, 14. febr. o. Iz Odesse poročajo, da se je tamkaj zaključila sodna razprava zaradi umora italijanskega podkonzula Cozzija. Obtoženeц Dobrovolski, ki je Cozzija napadel in ga oropal, je bil obsojen na smrt, dovoljen pa mu je bil priziv na ukrajinski osrednji izvrševalni odbor. Obtožena Gukovića, ki je prodal žrtvi ukradene predmete, je ljudski tribunal obsodil na tri leta ječe. Razsodba je bila v Italiji sprejeta z zadoščanjem.

Modernizacija cerkvenega petja

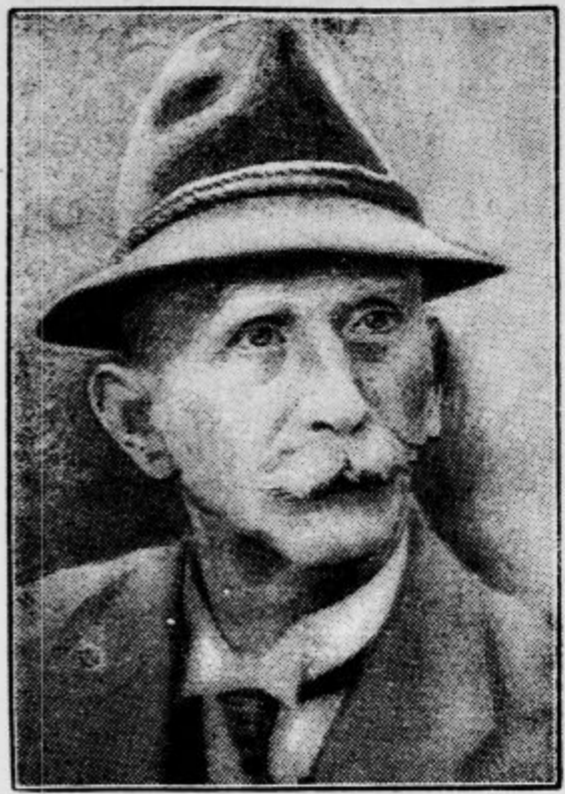
London, 14. febr. d. Zanimiv poizkus je napravil vikar v Lancasteru, ki je dal cerkvene potje v stolni cerkvi spremeniti z jazz godbo. Izjavil je, da je cerkveno godbo moderniziral zato, da spravi vernike iz sedanje letargije. Merodajni cerkveni funkcionarji so odobrili njegov korak.

Napredovanja v poštni službi

Beograd, 14. februara, p. V poštnem ministruvstvu je bil podpisan ukaz, s katerim so pomaknjeni iz 4. v 3. skupino II. kategorije uradniki: na pošti Ljubljana I.: Vekoslav Seme, Magda Ložnik, Emma Gederer, Marija Gostič, Olga Skubic, Antonija Simčič, Marija Mozetič, Marija Globočnik, Antonija Megušar, Jospina Gaber, Fr. Znidarič, Olga Mocer, Ana Kratočvil; na pošti Ljubljana 2.: Pavel Tršič, Dora Kržan, Karel Rabič, Marija Smerdu; na pošti Maribor I.: Marija Kunst, Štefanija Šifer, Antonija Korjeva, Helena Dekleva, Elza Novak, Olga Slabina, Dora Detela, Natalija Lingelj, Marija Tomšič, Emilija Trot, Marija Verbič, Antonija Mrzlikar; na pošti Maribor 2.: Cirila Kokosar, Frida Nareto, Jospina Makuc, Pavla Kondus; v 10. terenski sekciji Maribor: Hilda Ferere; na pošti Celje: Zinka Grobelnik, Albina Delameja, Matilda Strašek, Pavla Zajb, Ana Kurent, Leopoldina Višner, Dragica Rebulja; na pošti Rimske toplice: Roza Meglič; na pošti Domžale: Lota Horak; na pošti Anče: Amalija Zivko; na pošti St. Lenart: Marija Korosec, Slava Redic; na pošti Loče pri Poljanah: Ana Fabjančič; na pošti Podčetrtek: Terezija Lesjak; na pošti Javornik: Antonija Koželj; na pošti Pristava: Vera Jan; na pošti Vinica: Marija Gorjanec; na pošti Radovljica: Lucija Cuderman; na pošti Beltinci: Ruža Vojek; na pošti Škofja Loka: Emilija Triller, Franja Kastelic; na pošti Cerknica: Marija Meden; na pošti Krška vas: Marija Kozjak; na pošti Ljutomer: Marija Bizjak; na pošti St. Vid pri Ljubljani: Amalija Lenard; na pošti Zalec: Rafaela Knapič; na pošti Loka pri Zidancem mostu: Vida Mond; na pošti Kranj: Katica Kosmač, Marija Azman; na pošti Moste pri Ljubljani: Marija Kržišnik; na pošti Mežica: Marija Kolar; na pošti Rače pri Zidanem mostu: Viktorija Ragaci; na pošti Ljubno: Ana Kupec; na pošti Brežice: Jospina Vidmar, Hilda Lihteneker; na pošti Laško: Leopoldina Šotelj; na pošti Gorje pri Bledu: Franja Kapus; na pošti Kamnik: Antonija Trstenjak; na pošti Murska Sobota: Franja Zehelj; na pošti Rogaska Slatina: Justina Marušič.

Naši kraji in ljudje

Češkoslovaško odlikovanje dr. Frana Tomiška

G. JUDr. Franju Tomišku, odvetniku v Ljubljani, zaslužnemu delavcu na področju turisticke in sportne odnošaje med SHS in CSR, je gospod prezident češkoslovaške republike v priznanje njegovih odličnih zaslug podelil odlikovanje reda Beleza I. razreda. Odlikovanje je dne 11. t. m. izročil g. konzul dr. Resl odlikovavcu.

Dr. Peter Košenina †

Včeraj ob 2. zjutraj je v Ljubljani po daljšem bolehanju umrl g. dr. Peter Košenina. Dopolnil je 65 let. Z njim izgubljamo popularnega zdravnika, navdušenega ljubitelja prirode in značajnega moža visoke inteligence.

Pokojnik je bil doma iz Drage pri Medvodah, gimnazijo je študiral v Ljubljani, medicino pa na Dunaju, kjer je 1894. promoviral. Kot okrožni zdravnik je služboval v Metliki 5 let, nato pa se je preselil za stalno v Ljubljano, kjer je imel obsežno prakso kot zdravnik tobačne tovarne in bolniške blagajne (odnosno OUZD), obenem pa je bil več let tudi železniški zdravnik. V teh svojih funkcijah si je pridobil splošen ugled med najširšimi sloji Ljubljane in okolice.

V letu 1926. je dr. Košenina dohitela nezdgo. Po obisku nekega pacienta si je na poledici zlomil desno roko in začel zaradi komplikacij bolehati. Stopil je v pokoj in zdaj umri na posledicah navidezno neopasne poškodbe, kar je tembolj tragično, ker je bil pokojnik močna, zdrava gorenjska natura, navdušen turist in vobče izborno ohranjena osebnost. Vsako pomlad je bil pri kopalec na Savi.

Pogreb ugodnega pokojnika se bo vršil jutri, v četrtek ob 14. izpred hiše žalosti (Cesta v Rožno dolino 6) na pokopališču na Viču, kjer bo v rodbinski grobnici položen k večnemu počitku. Blag mu spomin, žalujoči gospod soprog in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Reševanje stanovanjske bede v Ljubljani

Iz seje stanovanjskega odseka

Občinski svet je v javni seji dne 9. februarja t. l. izvolil devetčlanski stanovanjski odsek, ki bo reševal vsa sporna vprašanja med deložiranimi strankami in stanodajalci. V evidenci bo imel prazna stanovanja, kakor tudi imena brezstanovalcev deložirancev. Odseku načeljuje obč. svetnik g. Likozar. Javnost bo sproti obveščena o vsem, kar spada v delokrog stanovanjskega odseka.

Prva odsekovna seja je bila 13. februarja t. l. Do tega dne je bilo vloženih pri mestnem magistratu 1428 prošelj tujih prosilcev in 149 prošelj mestnih službenecov, skupaj 1577 prošelj za podelitev stanovanj v mestnih hišah. Mestna občina trenutno nima nikakih stanovanj na razpolo. Pač pa bo s 15. marcem t. l. v novih villah za artiljerijsko vojašnico razpolaga s

15. stanovanji, obstoječimi z dveh sob in s pritliklinami, ter s 1. majem t. l. s 15. stanovanji, obstoječimi iz treh sob in s pritliklinami. Jeseni bodo še oddana tri dvosobna stanovanja v palači Delavske zbornice.

Najemniki, katerim so gospodarji odpovedali stanovanja, bodo te dni vabljani na mestni magistrat osebno ali pismeno. Tukaj bodo izpolnili nalašč za to izdelani izkaz in dali informacije ter navedli tudi vzroke, ki so dovedli do deložacije odn. do odpovedi. Pri zaslišanju stranke, t. j. najemnika, bodo navzoči tudi člani stanovanjskega odseka. Stanovanjski odsek ima nalogo vplivati na hišne posestnike, ki naj odpovejo stanovanja prekličejo, ako ni za odpoved dan poseben povod. Opozorjamo, da morajo biti vsi najemnikovi podatki

resnični, sicer se stanovanjski odsek za dočignega ne bo več zavzemal.

Ker bo še tekem tega in prihodnjega meseca nekaj deložacij, je sklenil stan. odsek vse potrebno, da dobe tudi ti nesrečniki ob pravem času streho. Ljubljansko prebivalstvo in javnost sploh poziva odsek, da eventualne prazne prostore v različnih stavbah in objektih naznanjajo ustno ali pismeno socialno političnemu uradu na magistratu S tem bo vsaka zloraba praznih lokalov izključena in evidenca nad nezasedenimi prostori pod kontrolo javnosti. Stanovanjski odsek prosi javnost, naj ga podpira z nasveti. Vsak ustni ali pismeni nasvet mu je dobrodošla pomoč pri težki nalogi, ki ga čaka tekem prihodnjih mesecev. Vse informacije naj bodo točne in resnične.

Nova slika policijskih metod v Glavnjači

Izpovedbe obtožencev v velikem beograjskem političnem procesu

Izpovedbe obtožencev komunistov v velikem procesu, ki se te dni vrši v Beogradu, zopet podajajo strašno sliko o razmerah v zloglasni Glavnjači in o srednjeveških metodah policijskega ravnanja s političnimi osumljenci. Tako je obtožen Pavle Kovačević med drugim izpovedal:

— Dne 19. januarja ob 11. dopoldne je prišel v moje stanovanje pomočnik šefa politične policije Života Simić. S seboj je imel 6 mož. Ko mi je napovedal aretacijo in sem zahteval odlok o tem, je dejal, da bom tepen... Ko so me naslednje jutro v Glavnjači zaslišali in sem hotel priznati vsega, kar so mi vsiljevali, mi je orožnik sezul čevlje, nakar so me tako tepli po podplatih, da sem se onesvestil. Po budem trpljenju sem si moral izmisljati razna imena, da sem ustregel njihovim vprašanjem. Pretepli so me od 8. zvečer do 1. po polnoči... Ko sem zbolel in začel kašljati, so mi dejali: »Katar imaš!«

Pred aretacijo sem seveda bil zdrav. Med pretepanjem sta me dva držala za usta in nos in dušil sem se tako dolgo, da sem se trikrat onesvestil. Ko sem bil ves omočen, je prišel pisar Jovanović, ki me je »pregledal« in dejal: »Še ga lahko bijete!«

— Med prste so mi stiskali oglat svinčnik in mi navijali roko. Evo, še sedaj lahko vidite poškodbe!... Nato so me vrgli v celico, kjer človek lahko s prgiščem zajema vodo. Tu sem ostal 12 ur. Nato so me zopet poklicali in zahtevali, da podpisem zaslizanje, ki ga je sestavil pisar Jovanović in zopet so me tolkli s pestmi, ruvali so mi lase in me gazili na tleh, dokler nisem podpisal. Pretlili so me, da me bodo vrgli v Dunav, rekli pa bi: »Pobegnili le!«... Moj pravi protokol so uničili. Ležal sem v celici, kjer je bila voda sklcu-lem se na pričo gospo Ljubico (priimka ne vem), inženjerko, ki je izdelovala načrt za preureditev zaporov in je videla, kako so me polivali z golimmi vode...

Skoro popolnoma slinčo izpovedujejo tudi ostali obtoženci. Edini dr. Sima Marković, ki ni bil pretepan, je z druge strani očrtal muke zaradi nezakonite inkvizicije pri zaslišanju v Glavnjači. Govoril je med drugim takole:

— Ko so me predvedli k zaslišanju, sem zahteval prisotnost civilnih oseb. Uradnik mi je odvrnil, da gre zgolj za informativno zaslihanje Čeprav nisem navnež, osobito ne glede beograjske policije, so me vendar izgrali. Glavni nauk za mene in za vas, tovariši, naj bo v tem procesu ta, da pred beograjsko policijo noben pošten človek ne sme črhnti niti besede brez prisotnosti civilnih prič, pa makar ga pretepli ali ubili. Smeč je bil moj dijak, žalibog. Bil je dober dijak dokler ni odšel k policiji. Tokrat me je zopet izmaneviral. Kričal sem in zahteval pravico pritožbe, ker so me zaprli. Tri dni sem bil kakor nor v besu, ki prevzame človeka, ako se znajde v krepeljih brezdusnih ljudi. Čez pet dni mi je Simić clinicno sporočil, da je sodišče potrdilo aretacijo. Hotel sem se pritožiti kasalskemu sodišču, a Simić mi je odgovoril:

»Pripoveduj ti to komu drugemu!«... — Gospodali! Mene niso pretepli. Toliko poguma niso imeli. Toda te muke niso manjše kakor najhujše fizično trpljenje... Novinar Otokar Keršovani je v tem procesu edini, ki vse priznava. Pripoveduje,

kako je lepega jutra v svojem stanovanju doživel aretacijo in mu je policijski uradnik takoj napovedal, da bo tepen. V Glavnjači je bil Keršovani konfrontiran s pretepanim, izmrcvarjenim Pavlom Kovačevićem.

— Bil sem v dilemi: ali naj pustim, da tudi mene pretepejo, ali pa raje obtožim samega sebe. Odločil sem se za slednje. Lahko bi danes marsikaj tajil. Toda raje tu pred javnostjo kot komunisti branim ideje komunistične omladine. Bil sem prej buržujski pacifist in sem deloval pri Ligi za zaščito proti reakciji. Ko pa sem izvedel, da so lani v februarju vrgli komunistu Stanka iz Glavnjače kakor paket v Dunav, sem izgubil vero v buržujsko zakonitost.

Po izpovedbah Otokarja Keršovanija je bila razprava prvoga dne zaključena. Orožniki so zvezali vseh 25 obtožencev v dolgo kolono in jih gnali v zapore. Na hodniku je neka mlada žena vzkliknila napram svojemu možu:

— Hajde, Bojo, požuri se, mali stnko te čaka!

— Prezgodaj je resignirano odvrnil obtoženi Bojović. — Naj me pričaka po dveh ali petih letih...

Ronarski napad pri Novem mestu

Novo mesto, 14. februarja

Včeraj okrog 19. ure se je vračal iz mesta proti svojemu domu v Gotno vas 59-letni Janez Čučelič, dlninar posestnika s mlinarja Bona v Gotni vasi. Na ovinku, kjer se odcepi pot s ceste v Žabjo vas proti Gotni vasi, ga je napadel neznan možki in ga trikrat udaril z ostrorobnim predmetom po glavi. Čučelič se je takoj zgrudil. Ker se v hipni omotici ni gnil, je napadalec očividno mislil, da je mrtev. Prebrskal mu je vse žepne in iskal po denarju. Ker pa ni našel primernega plena, je svojo žrtev jezno sunil z nogo ter nato izgubil v temno noč.

Čučelič je bil od udarcev tako omamljen, da je potreboval za pot, ki bi jo sicer lahko opravil v petih minutah, nad eno uro. Prijavil je zadevo orožništvu, ki je uvedlo preiskavo. O napadalcu zaenkrat ni nobenega sledu, vendar je upati, da bo kmalu v rokah pravice.

Nesreče na deželi

Pozimi si Bohinjci služijo kruh ponajveč z drvarstvom, spravljanjem lesa iz gozdov po planinah in s prevozom lesa na žage in postaje. Pri nevarnem delu se zgodi vsako leto več nesreč. Tako je tudi minulo soboto spravil 25letni Martin Zupanc, posestnikov sin iz Stare Fužne, drva po Lojzovčevi rizi iz gozdov nad Bohinjskim jezerom. Drva so ga najbrže potegnila s se-

boj v globino, kjer je obležal mrtev. Simpatičnega mladenca je v ponedeljek spremilo do preranega groba njegovih enajst bratov in sester in velika množica okoličanov.

Poleg raznih nezgod se zadnje čase tudi na deželi množijo samomorili. Tako nam poročajo iz Trziča: Na planini Dovžanki se je v ponedeljek ustrelil finančni paznik N. N., štafioniran na postaji Medvode. Na redni obhodni službi si je prestrigel mt mladega življenja iz neznanega vzroka. Morda je postal žrtev splošne samomorilne manije, ki nastopa v zadnjem času kar epidemično. Pokojni je bil v službi zvest in vsestransko priljubljen.

Prodajalka teloha

Po ljubljanskih ulicah so se kot prve oznanjevalke pomladi pojavile prodajalke vrbovih mučk, trobentic, teloha, zadnj. dnevi so nam pa s solničnim vremenom prinesli tudi še zvončke in kmalu za njimi dobimo s Krima in polhovgrajskih hrbov tudi rožno resje.

Naša Marjanica prinaša cvetice dvakrat na teden v Ljubljano peš prav z Ustja, ki loži tam za Krimom še dve uri hoda od Iza. Če je vreme prav lepo in so ljudje dobre volje, prodava svojo zalogo in tedaj se vrača bogata v domače hribe, saj svojim revnim staršem, bratom in sestram prinese kar 40 Din zaslužka. Toliko seveda le v najboljšem slučaju ker da kar šest lepih šopkov teloha za en dinar.

Majnika meseca, ko bodo zadehlete šmarne pod grmovjem, bo pa zaslužila še več. Seveda če bo lepo vreme in bodo ljudje dobre volje.

Mir in vojna v Poljskih dolomitih

Strahovita nedeljska bitka med Teplanci in Koščanci.

Sava pri Litiji, 14. februarja
Med železniško postajo Savo in Zagorjem se dviga na obeh straneh reke Save precej strmo skalovje, ki spreminja vso savsko sotesko v nekaj globok in ozek žleb, kjer si išče Sava svojo pot proti vzhodu.

Skalovje na desnem bregu naredi na redke turiste utis Dolomitov in se razvija oko planinca gosti na najkrasnejših slikovitih partijah. Ko bo glas o čudovitih »Poljskih dolomitih« prodrl med širne plasti nedeljskih turistov, bodo ti novo odkriti kraji pridobili vsaj toliko obiskovalcev in prijateljev, kakor jih imajo lepe izletne točke na levem savskem bregu: Sveta gora, Sveta Planina, Čemšeniški hribi, Mrzlca in drugi.

V Poljskih gričih so male naselbine;

Pripravlja se največji slager sezije:

V mestu ljubezni in pesmi

Lya Mara in Ben Lyon

KINO «LJUBLJANSKI DVOR».

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 20 uri.
Sreda, 15.: «Nedeljski oddih». Premijera, Premijerski abonma.
Četrtek, 16.: «Idealni soprog. B.

Ljubljanska opera.

Sreda 15.: Zaprt.
Četrtek, 16.: «Ples v maskah». D.

Mariborsko gledališče

Sreda, 15. ob 8. zvečer: «Manon». B. Kuponi.
Četrtek, 16. ob 8. zvečer: «Orlov». D. Kuponi.

Petindvajsetletna umetniškega delovna gosp. Julija Betetta se proslavi v ljubljanski operi v soboto, dne 18. t. m. ob pol 8. zvečer. Slavljenec poje ulogo Plunketa, bogatega zakupnika. Poleg njega nastopijo: ga. Davidova, ga. Medvedova in drugi. Gosp. Banovec poje ulogo Lyonola, gosp. Janko lorda Tristana. Sodnik v Richmondu je gosp. Perko. Opera je naštudiral kapelnik gosp. Neffat, zrežiral pa ravnatelj opere g. Polič. Predprodaja vstopnic za slavnostno predstavo se že vrši pri dnevnih blagajni v operi po običajnih opernih cenah. Uprava izrecno pripominja, da za to predstavo ne veljajo nikakr popusti.

Če hočete mladini privoščiti neskaljenega veselja, pošljite jo v soboto, 18. t. m. ob 4. popoldne v ljubljansko dramo, kjer bo kraljevala na dramskem odru «Snegulčica» in njeni skratke. Cene za to predstavo so tako nizke, da je tudi najsiromašnejšemu otročičku omogočen vstop v gledališče. Stojšča po 2 Din in 1 Din, sedeži po 4, 6, 8 in 10 Din, lože pa po 40 Din.

Češki igralec v naši drami. V ljubljanski drami gostuje v sredo, dne 22. t. m. gosp. Edvard Kohout, prvak Narodnega divadla v Pragi. Odlični gost igra naslovno ulogo v Shakespeareovi tragediji «Hamlet». Predstava se vrši kot izven predstava ter opozarjamo nanjo vse ljubitelje slovenske drame.

Premijera Cowardove komedije «Nedeljski oddih» (Weekend) bo danes, v sredo zvečer v ljubljanski drami. Režira prof. Šest, kulise so napravljene po osnutkih scenografa prof. Vavpotiča. Predstava je za premijerski abonma.

Sprememba mariborskega gledališkega repertoarja. Ker gospe Mitrovičevi ni mogoče gostovati v sredo, kakor je bilo predvideno, se spremeni repertoar v toliko, da se uprizori v sredo 15. t. m. «Manon» za red B., v četrtek, 16. t. m. za «Orlov» za red D. Abonma torej ostane kakor je bilo najvlnjeno.

«Manon» na mariborskem odru. V soboto je imela mariborska opera zopet svoj dan. Proizvajanje vedno lepe «Manon» je bilo na višku in tako pokazalo sadove neumornega dela gosp. Mitroviča. Manon ge. Burjeve je gotovo njena najlepša kreacija; briljiral je glasovno in igralsko. Vreden drug v petju in v igri ji je bil gosp. Burja. Gosp. Neralič je kot Lexaut ponovno pokazal vse svoje vrline. Tudi ostale uloge so bile zadovoljive. Pohvalno je treba omeniti zbor, ki je bil vedno dober.

Starše slovenske mladine opozarjamo na ljubljansko otroško predstavo «Snegulčica in skratke», ki bo v soboto, dne 18. t. m. ob 4. popoldne v ljubljanski drami. Za predstavo veljajo izredno nizke cene od 10 Din navzdol. Lože po 40 Din. Priprčani smo, da s to izredno otroško predstavo marsikomu ustrežemo, ki drugače ne more poslati svojih malčkov v gledališče.

Sporod rumunskega koncerta pevskega abora «Kontarea - Romaniei» dne 20. t. m. v Ljubljani. I. del obsega razne duhovne pesmi, in sicer: Dima: Himna oznanjenja; Schütz: Slava ti, Kristi! Finale iz pasijona sv. Matevža. Teodoresco: 7 variacij na staro nabožno orientalsko melodijo. Dima: Zelena in svilena zibelka. Neznani avtor: 2 božični pesmi iz XIII. stoletja. Muzicesco: Nabožen koncert. V II. delu prinašajo večina tuje avtorje, in sicer: Beethoven: Spokorna pesem; Meniuszko: Kozak; Mokranjec: Kozar; Rameau: Pesmi na dude; Jora: Stari in Ko je zvonil. III. del pa nam prinaša sa-

me rumunske skladbe, in sicer: Teodoresco: a) Doina; b) Zeleni list; c) Pastirica in kukavica. Vidu: a) Odmev iz Ardeala; b) Hči Lugojeva (banatski ples). Galinesco: To kar ima ona; Muzicesco: Ples duhovnov; Movila: Batuta (rumunski ples). Zborovodja je ravnatelj Marcel Bolez. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Schubertove slavnosti na Dunaju. Letos v jeseni se bodo vršile na Dunaju velike Schubertove slavnosti, katero bodo imele odfcljelnj značaj. Na slavnostih, ki bodo trajale od 17. do 25. novembra, se bodo vršila predavanja o komponistu in se bodo izvajala njegova dela. V mnogih cerkvah se bo pela Schubertova maša v Es-duru, izvajala se bodo njegova dela za orkester in posamezne instrumente. Na sporedu je tudi znana nedovršena simfonija v H-molu, več Schubertovih kvartetov, kompozicije za klavir in violino in za glasove. Med dirigenti zavzemata prvi mesti Fr. Schalk in vodja berlinskih filharmonikov Furtwängler.

Ogromen deficit Reinhardtove ameriške turnee. Reinhardtova turneja širom Amerike, ki je trajala deset tednov in tri dni, je končala s primanjkljajem 60 tisoč dolarjev. Deficit krije milijonar O. Kahn, ki je turnejo aranžiral. Največji uspeh je imel Reinhardt na gostovanju v dramo Leva Tolstega «Živi mrtvec»: lep uspeh je dosegel tudi s Shakespeareovim «Snoh kresne noči». Dalje so se igrala sčedeta dela: Dantonova smrt, Periferija, Kovarstvo in ljubezen ter «Jedermann».

Samo še danes

ob ¼ 5., ¼ 7., ¼ 8. in ¼ 10. zvečer

Svetovna vojna

Telefon 2730. Kino «Dvor».

Pojnik je največja vas, obdajalo jo Preveg, Košca, Renke, Tepe in še mnogo drugih, najrazličnejših imen.

Ljudstvo se tu ubija ves teden za kos kruha, v nedeljah se sestanejo v gostilni: možakarji se pomenijo o politik, davkih in gospodarstvu, fantje o volaščini, o zaslužku, pjači in dekletih...

Tudi v nedeljo je sedela »pri Juvan« večja družba fantov. Može so odšli že domov, ženske so bile pri htanjlah.

Pisana družba iz okoliških vasi se je prav živahno zabavala. Ko so odpeli okroglo domačo, je razdril Janez Pikelj — »Podzambski« imenovan — kakšno kosmato. Janez je prišel nedavno od vojakov in je še vseh muh poln. Kot odslužen vojak uživa seveda med fantovsko družbo velik ugled in je doslej vedno njegova obveljala. Renčani so bili ponosni na svojega, ki je gledal po Skoplju in Južni Srbiji preko zvezde — tam si je namreč prislužil kaplarsko čast.

Pijača je ogrevala čim dalje bolj kr mladih gorjancev ter jim zostrila jezike, da so se začeli zbadati med seboj. Beseda je dala besedo in v prepiru so bili fantje iz vasi Tepe vrženi pod kap, na cesto... Med njimi ni bilo še nikogar, ki bi že bil odslužil vojaščino, zato so jih ostali še skozi gostilniška okna zmerjali s »teplanskimi smrkavci«.

A Teplanci mso odšli domov. Na pol pota proti Košci so se skrili v gozd, kjer so se oborožili s poldrug meter dolgimi koli.

Tam so v zasedi čakali Koščanci. Prati večeru so se Koščanci, nič hudega sluteci, vračali domov, blizu Dolančeve hiše pa se je zakadila med nje tolpa oboroženih fantinov. Obe vojski sta se strahovito spopadli. Da se Koščanci ubranijo za hrbtnega napada, so segli po nože. Bitka in gonja okrog Dolančevega grunta se je vršila precej časa. Da se ni ves spopad še bolj žalostno iztekel, velja zasloga samo orožnikom gg Pelevu in Tavčarju, ki sta ravno v kritičnem času prašla mimo. Energično sta posegla kot tretja oficijelna stranka med pretepače ter jih razdvojila.

Nato sta si šele lahko ogledala ranjenca na prostornem bojišču. Oričarja je nekdo z nožem na hrbtu odpral. Ranjenca so naložili takoj na voz ter ga odpeljali k litjskemu zdravniku dr. Ukmarju. Tudi Dolančev sin je dobil precej zvevaločo rano na temenu glave. Fanta je nekdo precej trdo kresnil s težkim kolcem po glavi. Ko se je fant po udarcu zgrudil na tla, mu je njegov nasprotnik v bojazni, da ne uide, zasadil še nož pod koleno leve noge.

Nad Kralovega iz Tep se je spravil eden izmed njegovih nasprotnikov, seveda z nožem v roki. Fant je uvidel, da je v opasni situaciji, zato je hotel svojemu nasprotniku izvitv nož iz roke, a ga je medtem njegov »prijatelj« že zabodel v zapestje.

Manjše poškodbe so sicer dobili vsi udeleženci domače bitke. O ostri borbi še posebno pričajo razrezani sukunčji, telovniki, hlače in srajce. Nekaterim je nedeljska obleka docela uničena.

Zaradi napada se najbolj pritožuje Franče Leben. On je šel slučajno mimo. Pa so priskočili trije Teplanci, ga podrli na tla, ter ga pričeli pretepati.

Po zaslišanju vročekrvnežev sta orožnika pobrala »orožje«, zadevo pa sta prijavila litjskemu sodišču. Na spopadu ima menda največ zaslug odslužen vojščak Janez, ki bo zaradi tega prejel pošteno lekčijo o pojmihi vojne in miru v svoji najožji domovini.

Prevoz pošte na zračni liniji Beograd-Zagreb in obratno

Ministrstvo pošte je sklenilo z Društvom za zračni promet d. d. v Beogradu pogodbo za prevoz pošte na zračni liniji Beograd-Zagreb in obratno. Po tej pogodbi se bodo prevzale počeniš od danes naslednje poštno pošiljke: pisma, dopisnice (odprte in zaprte), poslovni papirji, blagovni vzorci, tiskovine vsake vrste, denarne nakaznice, denarna pisma, vrednostni predmeti in navadni paketi se bodo sprejemali v omejenem številu, in to: vrednostne pošiljke do 100.000 Din in paketi do 10 kg težine z obsegom 50 krat 40 krat 30 cm.

Vse pošte v naši kraljevini bodo sprejemale za zračni promet od danes dalje omenjene pošiljke.

Taksa za prevoz po zraku bo znašala: za pisma do 20 gramov po 1 Din, za dopisnice, odprte po 0,50 Din in za zaprte po 1 Din, za odprte navadne s plačanim odgovorom po 1 Din; za poslovne papirje, blagovne vzorce, tiskovine vsake vrste do 50 gramov po 2 dinarja, za denarne nakaznice po 1 Din, za denarna pisma do 20 gramov težine po 1 Din in za vsakih 300 Din po 1 Din ter za vrednostne in navadne pakete do 100 gramov po 0,30 Din in za vsakih 300 Din vrednosti po 1 Din.

Avijoni Društva za zračni promet d. d. bodo odhajali z aerodroma «Beograd» vsak dan, razen nedeli, ob 8. uri in iz Zagreba vsak dan, razen nedeli, ob 14. uri. Vožnja bo trajala do 3. ure. Ob slabem vremenu se promet ne bo vršil.

Sledeče srečke

kupljene v Zadrugi hranilnici r. z. z. o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19 oziroma v oglasnem oddelku Jutra v Prešernovi ulici in v Ekspozituri Jutra v Šiški kupljene srečke so bile dne 9. t. m. izžrebane:

Din 1000.— sta zadelj št. 99,871 in 97,370.

Po Din 300.— so zadele naslednje srečke:

- 5.724, 15.456, 15.473, 15.484, 53.409, 66.606, 66.659, 66.662, 66.665, 115.624, 7.576, 7.599, 7.625, 7.654, 7.656, 7.663, 46.035, 58.210, 58.258, 70.227, 70.287, 72.115, 95.438, 99.860, 120.233, 120.267, 97.370, 34.652, 34.719, 47.337, 47.367, 60.151, 60.171, 60.183, 84.581, 84.586, 97.456

Pravico do event neobnovljenih srečk za tretji razred imajo oni, ki so jim bile srečke izžrebane. One, ki želijo igranje nadaljevati, naj izžrebane srečke do 3. marca polože v

Zadrugi hranilnici r. z. z. o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 19, da jim more ta event neobnovljene srečke rezervirati.

Domače vesti

»Vpremembe v državni službi. Učitelj petja na II. državni gimnaziji v Ljubljani Josip Brnobič je premeščen na gimnazijo v Bihaču. Premeščeni sta tudi učiteljica Marija Trtnikova iz Kupšincev v Cerklje pri Kranju in Danica Kiferle od Sv. Antona v Gaberje pri Novem mestu.

»Jugoslovenski visokošolci v Nemčiji. Na nemških visokih šolah je v zadnjem polletnem semestru bilo inškribiranih 7181 inozemskih dijakov, med temi 235 Jugoslovencev.

»Zandarmerijska podoficirska šola. Na zandarmerijski podoficirski šoli v Kamenici so se vršili te dni končni izpiti v prisotnosti sekcijskega šefa v ministrstvu za notranje zadeve žike Laziča in komandanta zandarmerije generala Tomiča. Šola je imela 303 frekventante, od katerih je 296 napravilo izpiti s povojnim uspehom.

»Zborovanje učiteljskega meščanskega šol ljubljanske oblasti se je vršilo včeraj na šentjakovski dekliški meščanski šoli pod predsedstvom ravnateljice g. Hočevarja, ki je podal tudi poročilo o društvenem delovanju od zadnjega zborovanja dalje. Posebno pozornost so številni poslušalci sledili poročilu o beograjskih kriznih petih deputacijah, ki je protestirala proti ukinitju vojvodinskih meščanskih šol. Neki načelnik se je prav lepo izrazil, da je na svojem mestu šole malo časa in da še »ne pozna prilik tam preko, hvala Bogu«. Res smo lahko veselili velikopoteznosti, ki jo opazujemo v Beogradu pri reševanju naših poredkih zadev. Največ razumevanja v šolskih zadevah so našli pri predsedniku KDK g. Radčiču, ki je deputaciji razvil krasen program prosvetne politike. Pomoč je v šolskih vprašanjih obljubil tudi klub SLS. Po predsedstvenem poročilu je predaval g. Dragan o okrajških pri deljenju in je s svojimi izjavami žel splošno odobravanje. Nato je razvil svoj program društvenega predsednika g. Dragotin Humek o kongresu meščansko-šolskega učiteljskega kluba v začetku letošnjih počitnic v Mariboru, kjer se bo ob tej priliki priredila velika razstava izdelkov vseh meščanskih šol slovenskih oblasti, ki naj bo propagandna razstava za ideje meščanske šole, katero naš narod še vse premalo pozna in zato premalo ceni. Izjavljamo na naša splošno odobravanje; poslušalci, 96 po številu, so se iskreno zahvalili svojememu neumornemu predsedniku za krasne besede in mu želi vse najboljše k njegovi petdesetletnici, katero je obujal haš te dni. Potem ko so se rešile še razne interne društvene zadeve, so se zborovalci razšli zopet na svoja službena mesta s trdnim sklepom, da so pripravljene doprinesiti v namen progandne razstave vse žrtve, ki jih bo društvo od njih zahtevalo.

»Učiteljsko društvo »Edinstvo« za brežiško-sevniški okraj bo zborovalo v soboto, 18. t. m. v Brežicah z naslednjim dnevnim redom: 1.) Otvoritve, 2.) Zapisnik, 3.) Dopisli, 4.) Poročilo blaginje, 5.) Poročilo predsednika, 6.) Prodavanje tov. E. Kukovčeve o računskem pouku v smislu usenčevne semodelavnosti (nadaljevanje), 7.) Slučajnosti, 8.) Tovaršili! Ker je minulo precej časa od našega zadnjega zborovanja in le to naše zborovanje najbrže predzadnje, zato v soboto vsi v Brežicah. Pričetek ob 10. v osnovni šoli v Brežicah. — Predsednik.

»Učitelji v vojaški službi za južno Srbijo. Iz Sarajeva nam poročajo: Tukajšnja šola za rezervne oficirje je dobila iz ministrstva ukaz, da predloži imena učiteljev, ki bi se poslali v južno Srbijo. Zgodilo se je to takoj. Poveljniki so jih vzeli nekaj iz vsake čete, iz ene celo 12 in med temi je tudi ljubljanski Ivo Hribar, ki je služil pred vojno v Dol. Jezeru pri Rakeku. Odšel je v Crveno vodo v ohridskem srezu. Tudi iz drugih vojaških šol je odšlo v južno Srbijo več učiteljev, skoro sami Srbi, vmes je kak Hrvat in še kak Slovenec. Da napravijo oficirski izpiti, bodo pozvani v kratko vojaško službo v počitnicah.

»Upravno sodišče za Slovenijo s Prekmurjem v Celju razpisuje mesto služitelja-dnevničarja s prejemki, ki se določijo dogovorno v okviru čl. 12. uredbre o pogodbenih uradnikih in dnevničarjih (Uradni list št. 94 od 7. septembra 1927). Prošnje opremljene z vsemi potrebnimi listinami in kolkovane s kolkom za 5 Din (priloge Din 2 je vložiti pri podpisovanju predsedstvu najkasneje do 29. t. m.

»Na 24. rednem obnem zboru Čitalnice v Gradcu je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik dr. Ivan Klasič; podpredsednik cand. med. Lovro Mikl; tajnik ing. chem.

»Vojtek Tratenšek; tajnikov namestnik Rajko Verbič; blaginik Ivan Hren; blaginikov namestnik Jovo Despič; knjižničar Josip Mayer; knjižničarjev namestnik Ivan Bajec; revizorja Ferdinand Leske in Oton Homan.

»Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl po daljšem trpljenju bivši gostilničar in posestnik g. Anton Lenčec. Pogreb se je vršil včeraj popoldne. — V Hrastniku je umrl včeraj po kratkem trpljenju jamski paznik v pokoju in posestnik g. Alojzij Štih Pokojnik je bil član vseh naprednih in kulturnih društev ter zvest pristaš SDS. Pogreb bo jutri ob 13. uri iz hiše žalosti v Hrastniku št. 16. na pokopališču v Trbovljah. — Na Jesenicah je umrl 12. t. m. uradnik dr. žel. policije g. Ivan Šnajdar ml. Pokojnik je bil iz ugledne narodne družine. Kruta morilka letka mu je pretrgala nit življenja in najplešni moški Jobi 28 let. — Pokojnikom bo ohranjen blag spomin. preostalim naše iskreno sožalje!

»Evrastizem in slovanofilstvo. Znani ruski znanstvenik g. Kiesewetter je pred večeršnjim v veliki dvorani beograjske univerze predaval o evrastizmu in slovanofilstvu. Teorija evrastizcev vzbuja mnogo zanimanja ne samo pri Rusih, nego tudi pri nas Jugoslovenih in spoh pri vseh Slovanih. Ta teorija je namreč resen poskus, da se dokaže, da je ruski narod azijski narod in kot tak tuji vsem ostalim slovenskim narodom. Bili bi velik udarec za splošno slovensko stvar, ako bi se to idejno gibanje, kojega branitelji so tudi ugledne osebnosti v znanstvenem svetu, razširilo v vse Rusije. Kiesewetterjevo predavanje je bilo posevčno znanstveni kritiki tega gibanja, ki da je fantastičen nauk in ni v soglasju z znanstvenimi dejstvi.

»Mesto Ljubljana do danes še ni imela adresarja, ki bi odgovarjal zahtevam vseh, ki so na njem zainteresirani. Adresar, ki bo izšel tekom prihodnjega meseca, pa bo izpolnil vse pogoje popolnega naslovnika ter brezdvomno ustregel zahtevam tako prebivalstva kakor trgovine, obrti in industrije. Adresar mesta Ljubljane in okolice bo razdeljen v glavnem v tri oddelke. V I. delu so: bo nahajal seznam vseh javnih uradov (državnih in privatnih) institucij z oddelki in navedbo njihove kompetence, uradnih ur in telefonske številke. Mesto Ljubljana bo razdeljeno v politična in župniška okoliša, s seznamom cest in hišnih posestnikov. V II. oddelku se bo nahajal v abecednem delu seznam vseh polnoletnih prebivalcev po stanju dne, ko izide adresar. to je zadnji popis prebivalstva, dopolnjen z vsemi izpremembami do zaključka stavljenja. III. Strokovni del adresarja bo vseboval razdeljene po strokah vse naslove trgovine, obrti in industrije. Vse interese, ki žele katerihkoli natančnejši podatkov, prosimo, da se obrnejo na pisarno »Adresarja«, Kongresni trg 3-I., telefon 2970.

»Belo-modra knjižnica v Ljubljani razpisuje natečaj za prihodnji spis, ki ga namerava objaviti v svojih prihodnjih publikacijah. Nagrada znaša 1000 Din. Za sprejeti rokopiš plača običajni honorar. Pogoji so naslednji: 1.) Narečaja se morejo udeležiti le slovenske pisateljice 2.) Vsebina je poljubna, izključeni so mladinski spisi 3.) Rokopiš sme obsegati 6 do 8 tiskanih pol. 4.) Rokopiš se morajo oddati vsaj do 1. septembra 1928. na naslov: »Belo-modra knjižnica«, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2. Vsak rokopiš mora biti naznačen z geslom. 5.) Nemagrajeni rokopiš se vrnejo brez obveznosti. 357

»Zračni let okoli Male antante. Polet okoli držav Male antante in Poljske bo priredil Aeroklub češkoslovaške republike s pomočjo domačih aeroklubov in aeroklubov prizadetih držav. Posamezne vlade so povabljene na sodelovanje pri tekmi. Za vsako državo sme startati največ šest pilotov. Za tekmo je določena pot: Praha-Krakov-Varšava-Lwov-Jassy-Bukarešta-Beograd-Bratislava-Praga — dolga 3000 km. Let se bo vršil v letošnjem poletju, dan pa še ni definitivno določen.

»Danes otvoritev zračnega prometa med Zagrebom in Beogradom. Danes se prične redni potniški zračni promet z novimi modernimi avijoni. Avijoni za naš zračni promet so izdelani v znani tovarni avijonov Potez v Parizu. Naročenih je bilo zaenkrat pet avijonov, ki bodo posredovali promet med Zagrebom in Beogradom. Pomeje, ko bodo prispeli še ostali naročeni avijoni (okoli dvajset) se bo uvedla še redna zračna služba med Ljubljano, Zagrebom, Sušakom, Splitom, Sarajevom in Dubrovnikom ter med važnejšimi mesti Srbije. Vožnja iz Zagreba v Beograd bo trajala 1 uro 45 minut, dočim traja vožnja z orientekspresom približno 9 ur.

»Avstrija položi telefonski kabel do jugoslovenske meje. Kakor poročajo z Dunaja bo Avstrija, šim bodo končana trgovinska pogajanja z Jugoslavijo, pričela s polaganjem telefonskega kabla do naše državne meje. Ker namerava tudi naša pošta upravitelj v bližnji bodočnosti realizirati vprašanje telefonskega omrežja s polaganjem ka-

blov bo v doglednem času naša telefonska zveza z inozemstvom znatno izboljšana. »Dalmatinski ribiči so osnovali svoje udruženje. V Splitu se je v zadnjih dneh vršila konferenca za ustanovitev ribiškega udruženja v Dalmaciji. Izvoljen je bil posebni odbor, ki naj potrebuje ukrene, da se osnuje splošno ribiško udruženje za pospeševanje ribištva na naši obali ter za zavarovanje ribičev za primer starosti in omejitosti. V Dalmaciji je po statističnih podatkih 13.244 ribičev in 4017 ribiških ladij. Lansko leto so dalmatinski ribiči nalovili nad 4 milijone kilogramov rib v vrednosti 35 milijonov dinarjev.

»Poštni sel poneveril 70.000 dinarjev. Poštni dostavilalec Veljković v Zemunu je bil pred večeršnjim aretiran in izročen državnemu pravdnistvu, ker je poneveril 70.000 Din poštne denarja na ta način, da denarja gotovim osebam in tvrdkam sploh ni dostavil. Veljković je bil nedavno pobežnil, sedaj pa ga je policija izsledila v Zemunu, kjer se je skrival.

»Strašna smrt epileptika. V Opačičih v Hercegovini je že dal časa bolehal na božjasti seliak Krsto Balek. V zadnjem času je bolezen vedno hujše nastopala. V sredo zvečer je Balek stal poleg domačega ognišča. Nenadoma ga je zgrabil krč. Mož se je onesvestil in pade na ogenj. Mahoma je bila njegova obleka v plamenu. Ker ni bilo nikogar blizu, da bi mu priskočil na pomoč je nesrečni Balek pretrpel grozne opekline, katerim je kmalu podlegel.

»Knjižarna pogorela. V Skopju je prošlo soboto nastal požar v knjižarni Nikifora Preliča, brata nedavno umorjenega Velimira Preliča. Čela knjižarna je pogorela. Škoda znaša naj milijon dinarjev. Kako je požar nastal, ni znano.

»Pastirček brani ovce pred volkom. V Hercegovini, kjer vlada še trda zima, se vedno pojavljajo sestradani volkovi, ki napadajo v stajah ovce in družo drobnico. Te dni je mlad pastirček iskal pred mrazom zavetja pod neko pečino. Nenadoma pa se je pojavil volk in napadel ovce. V neposredni bližini se je nahajal lovec, ki je streljal na volka. Kroglja pa je žal zadela v noge pastirčka, ki je hitel ovcam na pomoč. Medtem ko je lovec obvezoval pastirčka, je volk odnesel svoj plen.

Henny Porten pri-je v filmu Gorje, če ti žena zrasede čez glavo ELITNI KINO MATICA

»Zanimiva zgodovinska najdba na Jesenicah. Pišejo nam: Da so že v starih časih bivali ljudje na Jesenicah in okolici ali vsaj hodili v te kraje na lov, priča stara sekira, katero je našel posestnik gosp. Ivan Hafner na Jesenicah pri prekopavanju svojega poleg hiše se nahajajočega vrta. Nahajala se je čez pol metra zloboke v ilovnati zemlji ter je po mnenju izdvenecve stara najmanj od 2500 do 3000 let. Kogar zanima ta najdba si jo lahko ogleda pri zgoraj omejenem posestniku.

»Ciril-Metodova družnica v Rušah je poslala družbi od prijateljice veselice kot prvi obrok 1400 Din za tekoče stroške. Lepa hvala marljivo podjetnici! 358

»Opozarjamo lovce, naj nosijo lovske karte in orožne liste na lovu vedno pri sebi, ker bodo oblastva po svojih organih to strogo nadzorovala. — Za odbor SLD. 362

»Dr. Albert Trtnik, bivši okrožni zdravnik v Lukovici pri Domžalah, se je preselil v Ljubljano, Breg 10-II. nadstr. 363

»Pri holeznih ledvic, mehurja in velikega črevesa. Vam o'lašja prirodna grenčica »Franz-Josef« prebavo in povzroča redno lahko odvajanje prebavljenih snovi. Izpričevala bolnic potrjujejo, da je grenčica »Franz-Josef« priporočljiva m'ad'in in stariim ljudem v nadaljnjo uporabo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

»Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana vabi na debatni večer, ki se bo vršil v petek 17. t. m. ob 20. uri v lastnem družabnem lokaln na Kongresnem trgu št. 1-II Referat bo g. dr. inž. M. Kasal o obračunskih normah železobetonskih konstrukcij. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo

»Gremli trgovcev v Ljubljani in za ljubljansko okolico obveščala vse svoje članke, ki zaposlujejo vajuene, da se vrši zaključek I. semestra na gremljani trgovski šoli česke, dne 15. t. m. ter se bodo pri tej priliki razdelila spričevala. Učni gospodarji naj zahtevajo od vajencev spričevala na vpogled. Nabeštvo.

»Nanadna smrt uglednega ljubljanskega trgovca. Smoči ob 10. je umrl za pljučnico trgovec na Sv. Petra cesti v Ljubljani g. Ignac Zargar starejši. Zbolel je v noči od sobote na nedeljo in je torej po treh dneh podlegel zavratni bolezni. Pokojnik je bil v Ljubljani splošno znan trgovec, sploštan in ugleden mož. Blag mu spomin, žalujčim naše iskreno sožalje!

Pustno soboto 18. t. m. Velika Maskarada Sokola I «Ob Jadranski Obali» — Tabor

»Otroška maskarada Atene v Narodnem domu je privabila še vsako leto polno dvorano občinstva. Segate pridno po legitimacijah, ki se izdajajo istotam v soboto od 10. do 12 in 16. do 18. ure. 361

»Pravilice za deca. Danes, dne 15. t. m. ob 5 uri popoldne pripoveduje pravilice gospa Ilka Waschtetova in sicer v beli dvorani Uniona, I. nadstropje, Franciška ulica 2. — TKD «Atena». 359

»Tamburaško društvo »Krim« bo priredilo v soboto 18. t. m. pustno veselico s plesom in gostinji Antona Stojnerja v Trnovem. Rekordna dekoracija. Priporoča se — Odbor. 360

»Drobna policijska kronika. Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policijski naslednji dogodki: 1. tatvina premoja, 1. vlom v izložbo, 1. cestni napad, 1. prestopke nedostojnega vedenja, 2. poškodbi tuje lastnine, 2. prestopka kaljenja nočnega miru, 1. prestopke nadlegovanja pasantov, 2. prestopka prekočenja policijske ure, 2. prestopka cestnega policijskega reda in 1. ožen v stanovanju. Arretacij je bilo izvršenih 6 in sicer: 1. zaradi nevarne grožnje, 4. zaradi beračenja in vlačuganja ter 1. zaradi pretepa v gostinji.

»Ogenj v stanovanju. V kuhinji zasebnice Franje Vidmarjeve v Rebrji 15, so v ponedeljek dopoldne nenadoma pričela tleti pod štedilnikom v zaboji nalozena drva. Nastal je precejšen ogenj, ki ga je pa k sreči opazil hišni gospodar ter pogasil. Škode ogenj ni napravil skoro nikake.

»Tatinski oliš v šupi. Posestnico Marijo Maroltovo v Obriah 14 so v noči na 12. t. m. posetili doslej še neizsledeni tatovi, ki glede plena niso bili prav izbirčni. Vdrli so v šupo ter odnesli več lopat motik lemež za plug, tri sekice, nekaj delavske obleke in končno za poboljšek še tri kokoši v skupni vrednosti 550 Din.

»Vlom v izložbeno okno. Pred par dnevi ponoči se je sprivil neznan tat nad izložbeno omarico trafikanta Antona Pleška na Sv. Petra cesti. Tat je omarico z lahkoto odprl ter ukradel več različnih razglednic, par ščetek ter nekaj drugih malerkosti v skupni vrednosti okrog 100 Din. Pleško je prijavil, da to ni bila prva tatvina v njegovo izložbeno okno. Enako se mu je zgodilo že pred nekaj tedni, ko mu je tat odnesel za okrog 50 Din raznih stvari.

»Pretep v Kolodvorski ulici. Martinu K je prikorakal po blatni cesti od vrhiške strani, korajžen in vesel. Čeprav brez pare v žepu. Zejen je bil kakor krasna zemlja, zato je iskal družbe, meneč, da bo tako lažje prišel do požirka dalmatinca. Na Viču je srečal Karla M. in oba skupno sta posiskala v Kolodvorski ulici Janeza K. Ta je inel res še nekaj par, ko so jih hiteli zapravit v bližnjo gostilno. Ščasoma so postali tako izborne volje, da so se stopli. Nastal je tak drndaj, da so morali intervirati stražniki, katerim pa so pretepači pobegnili. Janez spaj v bližnje prenočišče, Martin ter Karel pa na Viču pod neki kozolec. Tam so ju zjutraj našli vsi strážniki s povsem razbitima obrazoma ter ju odvedli zdraviti se v policijske zapore v mesto.

»Nezgodna na Izanski cesti. Pekovski pomočnik Loize Tomazlin iz Trnovca je vozil pred večeršnjim popoldne z enovprežnim vozom po Izanski cesti proti mestu. Nenadoma je pridrvel za njim neznan avtomobilist, ki je vozil tako neprevdno, da je zadela v stranico zadnjega dela voza in ga odšel, naker je avto opazil še konla in ga močno odrgnil. V usodnem trenutku se je nahajala na cesti tudi neka ženska, nosča na glavi berbas. Ženska se je tako prestradala le odskočila in padla v občestni jarek. Brezobzirnega avtomobilista je pozneje izsledil strážnik ter za legitimiral. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom.

»Kopalšče Tabor pristopno. Iavnosti vsako sredo in soboto od 8 do 19. ob nedeljah od 8 do 12 Vhod nasproti vojašnice.

Iz Maribora a— Rekordna naša rešilna postaja. Mariborska protovoljna rešilna postaja je imela v ponedeljek svoj rekordni poslovni dan. Alarmirana je bila 14krat in 2krat celo za vožnjo v oddaljenjšo okolico

a— Izprememba posesti. Posestnik Josip Stuhec je prodal svojo hišo z vrtom in gospodarskim poslopjem v Puškinovi ul. zasebnici Heleni Dvořakovi za 218.000 Din

a— Zasedeni vlomilci. Vlomilci, ki so se v zadnjih par tednih udeleževali v Mariboru, je policija naziv izsledila in prišla. Kot vlomilca v nekdanio kavarno »Park« sta se razkrinkala dva policijski dobro znana mlada klareža. Bšla sta prileta, ko sta prodajala nekatere ukradene predmete. Četrtega od udeležencev vtloma v pisarno mestnega elektricnega podjetja so pa zaprili takoj, ko se je vrnil iz Hrvaške, kamor so se podal vsi štirje s svojim plenom. Po opisu policijske okrožnice so orožniki v Zg. Cmureku izsledili vlomilca v Cverilnovo trgovino v Gosposki ulici, nekega Loznška in ciganko Alojzijo Grantmerjevo. Vlomilec Loznšek je baš 6 dni pred svojim ponovnim zločinom prišel na svobodo iz mariborske kaznišnice, iz katere je bil izpuščen zaradi amnestije.

Iz Celia a— Občinska seja. Rodna plenarna seja celjskega občinskega sveta bo v petek, 17. t. m. ob 17.30 uri.

a— Članski sestanek SDS se bo vršil nočoj (sreda) ob običajni uri. Somišljeniki vabljeni k polnoštevni udeležbi.

a— Smrtna kosa. Od kapi zadet je umrl 13. t. m. v 73 letu starosti upokojeni gozdarski nadsvetnik g. Franc Donner. Pokojnik se je rodil v Komornem v češkoslovaški republiki. L. 1894. je prišel kot referent za gozdarstvo k okrajnemu glavarstvu v Celje, kjer je služboval do prevrata. Kot občinski odbornik v nemškem občinskem svetu je imel med drugim tudi gozdni referat. Rajni je tast g. dr. Walterja Riebla, odvjetnika v Celju. Naj v miru počiva!

a— Občni zbor »Edinstvo« se je vršil 12. t. m. v Celjskem domu. Udeležba je bila prav lepa. Izvoljen je bil nov odbor, ki bo z novimi močmi nadaljeval započeto delo.

a— Zaključni plesni venček Sokolskega društva. Preteklo soboto so priredili Sokolsko društvo in častniki garnizije zaključni plesni venček pod pokroviteljstvom g. dr. Orožnove in se Goričarjeve. Potekel je izredno animirano. V imenu goljencev in gojen se je zahvalil plesovodja g. Černetu za trud in lepe uspehe br. starosta dr. Milko

Hraščevic in poročnik Dukič. Hkrati sta mu izročila originalno sliko, delo umet. slikarja Tomerlina iz Zagreba

a— Zaradi težke telesne poškodbe se je moral zagovarjati pred celjskim okrožnim sodiščem 25 letni Franc Pečnik, ševljarski pomočnik iz Koprivnice. V Trbovljah je siu čalno o pomoči naletel na neki pretep v kateretega je takoj posegel Niegov nasprotnik se je umaknil ter ga izzival za neko ograjo z gnojnimi vilami. Zaradi tega je obdolženec odtrgal od bližnjega plota lato ter jo zalučal proti nasprotniku. Ta jo je pobral in jo vrgel zopet nazaj, naker je obtožen Pečnik pobral velik kamen ter ga vrgel izzivačemu naravnost v čeljusti tako, da se je poškodovanec pri priči zgrudil na tla. Obtožen Pečnik pa ima na vesti še tudi stare erehe izza časa, ko je služboval v raznih krajih laškega okraja. Obsojen je na 4 tedne leče. Zanimivo pri tej obravnavi je bilo to, da se je obtožen pri neki priliki posluževal pondreka, ter da je bil obsojen tudi zaradi prestopkov po patentnem zakonu o nošenju orožja.

Iz Kranja

a— Zgradba velike elektricne centrale. Inženjer Oskar Jenko je vložil pri sreskem poglavarstvu načrte za zgradbo nove hidro elektricne centrale v koprski dolini. Načrti so bili izgotovljeni že pred 4. leti, a jih je moral projektant umakniti zaradi nekkih koncesijskih zaprek. Sedaj je stopila zadeva v nov stadij; sreski poglavar je razpisal v četrtek 23. t. m. prvi sestanek. Po načrtih je tehnična zasnova izrabe vodnih sil zelo interesantna. Izrabljena bo vodna moč potoka Kokre med km 20 in 14 jezerske državne ceste. Nekoliko nižje od Heinriharjeve žage je projektiran betonski jez, ki bo odvajal do 3600 litrov na sekundo po 3678 m dolgem rovno skozi hrib, okoli katerega se vije državna cesta in potok Kokra med Tupalčami in Gornjo Kokro. Rov z 1 in pol metra čiste širine in 2 metra čiste višine, se bo končal pri vasi Logar, nekaj kilometrov nižje od vasi Spodnja Kokra. Na tem mestu bi stala elektrarna, Višinska diferenca med jezom in centralo znaša nad 80 m. Kapaciteta elektrarne bo znašala do 3100 konjskih sil. Z realizacijo tega načrta bomo dobili največjo hidroelektrično centralo na Gorenjskem.

a— Na občnem zboru Rdečega križa je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik sreski poglavar g. Znidaršič, podpredsednik dekan g. A. Kobler, tajnik šolski sreski referent V. Rus, blaginajca učiteljica Urbančičeva, odborniki: župan C. Pirč, zdravnik dr. Gleria, lekarnar F. Savnik, ga. Holcnerkerjeva in Znidaršičeva, revizorja prof. dr. Dolar in dr. D. Fajdiga. Društvo priredi v kratkem dan Rdečega križa.

a— Za povzditvo živinoreje. Sreski veterinar g. Filip Pahor je priredil v Senčurju poučno predavanje o živinoreji in o borbi proti živalskim kužnim boleznem. Predavanja se je udeležilo okoli 200 posestnikov in gospodinj.

Iz Tržica

a— Gospodinjski tečaj v okolici Tržice. V Križah bodo v kratkem otvorili več tedenski gospodinjski tečaj pod vodstvom učiteljice gd. Line Zupančičeve. Podoben tečaj se vrši že na osnovni šoli v Podbrezju, ki ga vodi učiteljica ga. Beškova, ter na meščanski šoli v Tržicu.

a— Sadjarska in vrtnarska podružnica je letos jako živahna. V kratkem prične z deli pri novi drevnecni nad Lončarjevo žago ob Mošeniku. Načela je tudi vprašanje kmetijsko nadaljevalne šole v Tržicu za sodni okraj Tržič.

a— Planinska prireditvev SPD v obširnih prostorih predilnice je prekrasno uspela. Veliko pozornost so vzbujali svetoanski pevci s svojim harmonikarjem, ki je godel kljub svoji visoki starosti neumorno do ranege jutra.

a— Sen kresne noči v Tržicu. V nedeljo so vprizorili na Skali v režiji učitelja Rudolfa Pečjaka Shakespearejevo komedijo »Sen kresne noči«. Doživela je velik uspeh. V kratkem jo ponove.

Iz Jesenic

a— Občni zbor Gasilskega društva. Iz povročil društvenih funkcijonarjev posnemamo, da šteje društvo 58 rednih, 226 podpornih ter dva častna člana. Da si je nabavilo v preteklem letu novo motorno brizgalno ter da je imelo 262.345 Din motornega prometa, in sicer 131.170.30 Din dohodkov ter 131.174.70 Din izdatkov.

Iz Litije

a— Za zboljšanje naših cest. Te dni se je vršila dražba za nabavo gramozja, ki ga potrebujejo 3300 m³. Vse ceste iz Litije do Bogašperka, Hotiča in Kostrevnice bodo temeljito popravili.

a— Članom SPD. Vsi, ki reflektirajo na trikratno polovično vožnjo, naj izročijo legitimacije tajniku g. učitelju Zupančiču. V Zagorju zbira legitimacije poverjenik g. učitelj Kopriva. Letošnji občni zbor litijske podružnice SDP se bo vršil v koči na Sveti Planini, in sicer v nedeljo 4. marca.

najboljše, najtrajnejše zato najcenejše!

Usa ingro ANACOT-PASTILE

Četrti dan zimskosportne olimpijade v St. Moritzu

Veliko presenečenje v smuškem teku na 50 km. — Švedi zasedejo prva tri mesta pred Norvežani in Finci. — Joško Janša dospe na cilj kot 23. pred Francozi in Japonci. — Tekme v hitrem drsanju na 1500 in 10.000 m

St. Moritz, 14. februarja. Danes se je vršila ena najvažnejših prireditev na zimskosportni olimpijadi, namreč smuški tek na 50 km, ki je končal z velikim presenečenjem. Švedi so namreč zasedli vsa tri prva mesta pred Norvežani in Finci, ki so veljali kot favoriti. Od naših smučarjev se je Joško Janša plasiral na 23. mestu pred Francozi in Japonci v času 5:58.09.

Velik uspeh, ki so ga dosegli Švedi, treba deloma pripisati snežnim razmeram, ker so Švedi uporabili pravilen način za mazanje smučí, deloma pa tudi njihovi zelo lahki obleki. Startalo je 41 tekmovalcev, ki so zastopali 15 narodnosti. Pri startu je bila temperatura še zimska, ko so pa prvi tekmovalci prevozili 20 km, se je temperatura dvignila na 20 stopinj nad ničlo, vsled česar so bili tekmovalci popolnoma premočeni. Ta nenadni dvig temperature je vplival seveda tudi na sneg, ki je postal popolnoma lužen. Švedi gotovo pri normalnih snežnih razmerah ne bi bili dosegli tako ugodnega rezultata.

Rezultati so bili naslednji: 1. Heldung (Švedska) 4:52:27, 2. Johnson (Švedska) 5:05:30, 3. Anderson (Švedska) 5:05:46, 4. Pjelbotn (Norveška) 5:14:22, 5. Ollehege (Norveška) 5:17:58, 6. T. Lapalainen (Finska) 5:18:33 sedem desetink. 7. Ström (Švedska) 5:21:54, 8. Toea (Norveška) 5:27:30, 9. N. Lapalainen (Finska) 5:30:09, 10. Wahl (Nemčija) 5:34:02, 11. Nemety (Češkoslovaška) 5:35:46, 12. Bauer (Nemčija) 5:36:21, 13. Kretowski (Poljska) 5:37:55, 14. Denth (Češkoslovaška) 5:37:36, 15. Bussmann (Svica) 5:38:49.

Kakor že omenjeno, se je naš Joško Janša plasiral v času 5:58:09 na 23 mesto pred Francozi in Japonci. Zelo so razočarani Japonci, od katerih se je mnogo pričakovalo. Njihovi zastopniki se zasedli 25. in 26. mesta.

sto. Najboljši njihov smučar Pateaso je pri 43. km izstopil. Lep uspeh je dosegel Nemec Wahl, ki je zasedel 10. mesto ter prišel kot prvi Srednjeevropec na cilj. Takoj po startu se je pričela ostra borba med Švedi, Norvežani in Finci. Že pri 10. km so zaostali Norvežani, Finci pa so se držali skupaj s Švedi do 25 km. Šele tukaj so prevzeli Švedi vodstvo ter so ga obdržali do konca. Od 41 tekmovalcev, ki so startali, je prišlo 30 na cilj, 11 pa jih je odstopilo.

Objavljeni rezultati še niso definitivni, ker je jurija izjavila, da mora preiskati še nekatere incidente, ki so se dogodili na progi.

Tekme v hitrem drsanju.
Danes so se nadaljevale tudi tekme v hitrem drsanju. Čihljih rezultati so naslednji: 1500 m: 1. Thimberg (Finska) 2:21.1, 2. Evensen (Norveška) 2:21.9, 3. Ballangrud (Norveška) 2:22.6, 4. Larsen (Norveška) 2:25.6, 5. Murfitt (Amerika) 2:25.9, 6. Biaslas (Amerika) 2:26.3, 7. Joffes (Amerika) 2:26.7, 8. Farrel (Amerika) 2:26.8, 9. Anderson (Švedska) 2:27.5, 10. Eðrós (Madžarska) 2:27.9, 11. Jumbut 2:28.2.

10.000 m: Teki na 10.000 m so bili zaradi tega, ker je nenadoma nastalo lužno vreme in se je sneg zmežgal, prekinjeni in se bodo morali vsi ponoviti. Danes so dosegli najboljši rezultate Joffes (Amerika) 18:36.5, Evensen (Norveška) 19:36.6, Palaček (Avstrija) 20:09.6.

Umetno drsanje gospodov.
Klub slabemu vremenu se je pričelo umetno drsanje na ledu. Po neoficijelnih informacijah se borita v obveznem drsanju za prvo mesto Šved Grafström in Dunajčan inž. Bäck.
Za danes določene hockey tekme so bile odročene na jutri.

Razpis tekem za prehodni pokal LNP

1. LNP razpiše vsako leto prijateljske tekme za prehodni pokal LNP, in sicer z namenom, da ustvari svojim klubom nove možnosti tekmovalnega in razvojnega ter da gnotno okrepi podsavez.

2. Pokal postane trajno lastnina kluba, ki zmaga v pokalnih tekmah tri leta zapored ali petkrat prekinjeno. Do tega časa ostane pokal začasno v posesti vsakokratnega zmagovalca. Mesec dni pred potekom novih tekem se mora izročiti pokal podsavezu, do predaje pa odgovarja zanj odbor dotičnega kluba. V slučaju razdržitve ali razpusta kluba, ki se nahaja začasno v posesti pokala, ter v slučaju, da začasni posesnik pokala preneha biti član LNP, se mora vrniti pokal podsavezu. Dosedanji zmagovalci: L. 1925 ISSK Maribor, l. 1926 in 1927 SK Ilirija.

3. Za pokal so obvezni tekmovalci vsi v podsavezu včlanjeni klubi s svojimi I. moštvi. V tehtnih slučajih more dopustiti u. o. LNP. izjeme. Ako se kak klub samostalno odtegne tekmovalju ali iz katerega koli razloga samostalno med tekmo odstopi, zgubi tekmo ter izpade iz nadaljnega tekmovalja, razen tega zgubi pravico udeležbe v pokalnem tekmovalju za prihodnje leto ter odgovarja za vso škodo, ki nastane vsled njegovega postopanja.

4. Tekmuje se po cup-sistemu, t. j. vsak klub, ki tekmo zgubi, izpade iz nadaljnega tekmovalja. Za tekmovalje so veljavna pravila in pravilniki JNSA, v kolikor ne vsebuje sam razpis posebnih določil. Zrebanje terminov in protivnikov ter določitev igrišča izvede posebni odbor LNP. Finalne se vrši vedno v sodežu podsaveza. Sodniške delegirane ZNS sekcija Ljubljana. Glede potnih stroškov in prehrane izven svojega sedeža igrajočih klubov veljajo določila LNP za prvenstvene tekme. Vsaka tekma traja 2 krat 45 minut, v slučaju neodločenega izida se podaljša tekma za 2 krat 15 minut. Ako ostane rezultat tudi nato neodločen določijo zmagovalca žreb, ki ga izvrši sodnik dotične tekme v prisotnosti obeh moštvev in event. funkcionarjev podsaveza in obeh klubov.

5. V tekmah za prehodni pokal LNP imajo pravico nastopati vsi igralci, ki so v službenem glasilu LNP verificirani za prvenstvene ali prijateljske tekme in sicer ne glede na to, ali imajo pravico takojšnje nastopanja za ozirom na morebitni prehod iz kluba v klub ali ne. Nastopati ne smejo neverificirani igralci ter igralci, ki imajo zabrano igre. Zamenjava igralcev med tekmo ni dopustna. — LNP.

Razpis tekem v smuškimi skokih za državno prvenstvo. JZSS, tehnični odbor razpisuje tem potem tekmo v smuškimi skokih za državno prvenstvo. Tekma se vrši dne 26. t. m. na skalnici v Doviem-Mojstrani. Pričetek točno ob 11. uri. Tekmuje se po tekmovalnem pravilniku JZSSA. Tekmovalci smejo vsi v savezu verificirani smu-

čarji. Tekmuje vsak prijavitelc na lastno odgovornost. — Prijavnina 10 Din za osebo. Prijave sprejema do 24. t. m. tajnik smuško tehnične odbora Fr. Kopriva, Ljubljana, palača Trboveljske premočopne družbe. Prijave brez prijavnine ne veljavne. Na kasneje došle prijave se ne bo oziralo. — V slučaju neugodnih snežnih razmer se tekma preloži v Kranjsko goro.

Razpis smuških tečajev za izvežbanejši smučarje. JZSS priredi pod vodstvom trenerja inž. T. Hansena v Kranjski gori spodaj navedena smuška tečaja za izvežbanejši smučarje, ki se žele v smuški tehniki spopustiti, in sicer: prvi tečaj od 22. do 26. t. m., prijavnina 100 Din za osebo, drugi tečaj od 27. t. m. do 4. marca, prijavnina 150 Din za osebo. Prijavitelj se smejo vsi smučarji, ki so člani v savezu večletnih klubov oz. društev. Prijavnina gre v korist olimpijskega fonda. Prijave za prvi tečaj do 18. t. m. in za drugi tečaj do 24. t. m. sprejemajo pismeno: tajnik tehnične odbora Fr. Kopriva, palača TPD, s svojem ter informacije v trgovini Gorec, Ljubljana, palača Ljubljanske Kreditne banke. Prijave brez prijavnine so neveljavne. Dijaki, ki se izkažejo za diškolni legitimacijo, plačajo polovico zgoraj navedenih prijavnin.

Nogometne tekme za prehodni pokal LNP. LNP namerava otvoriti v nedeljo 19. t. m. pomladansko nogometno sezono v Ljubljani s štirimi izločilnimi tekmami za podsavezni pokal. Na igrišču ASK Primorja nastopita dvojici Primorje: Panonija ter Slavija; Slovan; na igrišču SK Ilirija na Svoboda; Reka in Jadran; Krakovo. SK Ilirija poseže v letošnje pokalne tekme šele prihodnje nedelje, v II. kolu, ter dobi za nasprotnika zmagovalca v tekmi Jadran: Krakovo.

Službena objave LNP. Iz seje upravnega odbora z dne 3. t. m. se objavlja dodatno v «Jutru» z dne 10. t. m. izpuščeni sklep: G. Romana Oberlintrnerja se razreši funkcije poverjenika LNP-a v Trbovljah; oha trboveljska kluba se pozivata, da se odslej v vseh zadevah obračata neposredno na LNP. — Seja poslovnega odbora se vrši danes, v sredo, ob 21.30 v kavarni «Evropa». Na sejo se vabi tajnik SK Slovana v zadevi spora s celovskim Rapidom. — ASK Primorje (nog. sekcija) Danes se vrši ob 20 uri v dvoranji Kmetijske družbe (II. nadst.) na Turjaškem trgu sestanek vseh nogometarjev s predavanjem gosp. dr. Bajiča. Po predavanju razgovor o bodočem delu. Sestanek je za vse nogometarje strogo obvezen. — Načelnik. SK Jadran Danes od 15. dalje trening na igrišču.

ZSK Hermes. Seja u. o. se vrši danes ob 20 pri Kmetu. — Tajnik. SK Ilirija (nog. sekcija) Danes ob 18.15 trening skupine II. v Koližeju Jutri, v četrtek ob 18.15 v klubovi sobi v kavarni Evropa važen sestanek I. in II. skupine združen s predavanjem. Točna in polnoštevilna udeležba strogo obvezna. — Načelnik.

Neverjetna moč pri britju

Nemažite si obraz z Nivea-cremo, uporabljajte milo šele po preteku dveh minut, nakar pričnite z britjem in prepričali se boste, da dosežete s soprobarbo Nivea-creme večji uspeh kot sicer, kajti občutili boste razpokana koža Vas ne bo več

Nivea-crema.

Šah

Turnir v Berlinu

V sedmim kolu berlinskega šahovskega turnirja je Tartakover remiziral z Niemcovičem, Réti z Johnerjem. Šimisch z Ahucsom in Steiner s Kochom. Partije Schlage Bogoljubov, Brinckmann-Leonhardt in Hellings-Stoltz so bile prekinjene. — Senzacija osme runde je bil poraz Bogoljubova po Steinerju, Šimisch je zmagal nad Kochom, partije Tarta-Brinckmann, Réti-Leonhardt, Hellings-Johner in Ahucso-Stoltz so se končale remis, partija Schlage-Niemcovič pa je bila prekinjena v izravnavni poziciji. — Stanje po osem kolu: Niemcovič 5 in pol (1), Johner 5, Bogoljubov in Réti 4 in pol (1), Šimisch, Hellings, Tartakover in Ahucso 4 (1), Steiner 3 in pol (1), Brinckmann in Stoltz 2 in pol (1), Koch 2 (1) in Leonhardt 1 in pol (2).

Članstvu Sokolske župe Ljubljana in sokolskim prijateljem

Poročila bratske sokolske župe v Mostaru o tragičnem položaju našega naroda v Hercegovini in Črni gori so tako žalovna in obupna, da bi bil vsak zamujen trenutek ne opravičljiv greh, če ne bi spomnili svojega članstva in svojih prijateljev, da je dozor čas, ko moramo z dejanji pokazati, da nam bratstvo ni zunanji blesek, ampak globoka nerazružljiva, vso skupno radost in bol vsebujoča osnova naše organizacije, da je Sokol Sokolu brat.

Legendarno junaški rod ki je upalil l. 1875 v Nevešnju prvo puško v vstaji proti dušaninu, ki je l. 1912 sprožil prvi top v balkanski vojni in ki je l. 1914 napravil prvi korak v grandioznem pohodu do svobode jugoslovenskih plemen, je danes na tem, da vsled pomanjkanja najemostavnejših potrebščin dobesedno strada ter umira in da ga preganja iz malodarne, pa vendar samo njegove skalnate grude v neznanu tujino nepremagljivi element — beda in glad. Ko hiša gori, ne gre stavljati vprašanj; gási, kdor moreš in pomagaj, da se zmanjša zlo!

Izvršujoč naročilo saveznega starešinstva da priskočimo svojim bratom in sestram in njihovim rodbinom takoj na pomoč prosimo podpisano starešinstvo vse svoje članstvo in vse sokolske prijatelje na teritoriji cele ljubljanske župe, da z izdatnimi in hitrimi prispevki podpre to pomožno akcijo. Koruzo, nakupljeno iz nahrenih darov, pošljemo na sokolsko župo v Mostaru, ki jo bo pod upravo svojega staroste brata Čeda Milčiča najpravičnejše razdelila med članstvo, naraščaj in deco svoje župe.

Bratje in sestre! Prijatelji! Dvakrat da, kdor hitro da! Ne oklevajte ter pošlite takoj svoj dar na naslov: Sokolska župa Ljubljana. Pomožna akcija. Mestna hranilnica.

Zdravo!
Starešinstvo Sokolske župe Ljubljana. N. Marolt, starosta. St. Flegar, tajnik.

Donisi

VRHNIKA. V soboto 18. t. m. bo priredil Sokol maškerao v «Mantovici». K obilni udeležbi vabí odbor.

BLFD V nedeljo se je vršil občn. zbor SDS ob prav lepem obisku članov. kakor tudi prispevek drugih strank. Po predavanju dr. Raneeta je otvoril dr. de Gleria, sedanji župan in predsednik kraljeve organizacije redni občni zbor. Temeljito nam je obrazložil proračunski načrt ki bo občni močno koristil. Umamo da b. s tem proračunom občina izboljšala svoje finance: zlasti načrt o zvišanju sezitske takse, ki so jo doslej tučci plačevali v minimalnem znesku bo znatno saniral emoini položaj občine. K besedi se je odzvali bivši dolgoletni župan g. Kenda Z ostrimi besedami je obsodil novo ustanovljeno stranko, ki so jo osnovali nekateri mlankontni občalovci le delstvo da je celo nekaj napredniakov naselilo tej stranki ker brez tega b. Hsta ne dobila toľko (4) odbornikov. Vendar upa da so ti že uvideli svojo zmotno ter da bo stranka tako hitro izginila. kakor je bršila. Ta stranka je hrumela proti proračunu in zvišanju take dasiravno je celo njena sorodna stranka SIS odobravalata ta načrt in glasovala z veliko večino za zvišanje take. Tu ne gre za nikakovo novo obremenitev domačih nosenčkov, nego samo obremenitev lastnikov hotelov ob lezerskem času, ti pa nikakor ne bodo v sezoni zaradi nar. dimarjev više take prazni. On pozdravlja ta novi načrt, ker le v tem vidi delno zvišanje obč. dohodkov. Občina ima predvidenih mnogo izdatkov za popravilo cest in poti za srehode v okolico Bleda, ki so v tako slabem stanju ali pa še dosti kot nepotrebnosti niti izpeljane niso bile. Želeč stranko sami kakor tudi novemu županu obilo uspeha v korist občine je g. Kenda zaključil svoja izjavljanja, ki so žela solonsko odobravanje. Nato so se vršile volitve novega odbora. Sočelnost je bil vnovič izvoljen dosedanjí predsednik dr. de Gleria in nov razširjen odbor. Ker se nihče ni odzval k skupnim, je predsednik zaključil zborovanje.

Veliko inozemsko posojilo in interesi našega gospodarstva

V posojilu, ki ga je finančni minister našelno sklenil s skupino angleških in ameriških bank, se v naši javnosti in v političnih krogih mnogo razpravlja. Naravno je, da se naša javnost zelo zanima za to vprašanje. Saj gre za ogromno vsoto 50 milijonov funtov, kar odgovarja skoro 14 milijardam Din. Pomisliti moramo, da bodo same obresti od te vsote znašale letno okrog 4 milijone funtov ali 1100 milijonov Din, kar predstavlja okrog 70 % vseh neposrednih davkov.

Ce bi se ta denar porabil za produktivne investicije, to je za investicije, ki se same obrestujejo in amortizirajo, potem naše gospodarstvo s tem ne bi bilo tangirano. Vse drugače pa je stvar, če se denar porabi za neproduktivne investicije ali pa za take investicije, ki se bodo šele po preteku desetletij same obrestovale in amortizirale. Ce bomo n. pr. iz posojila gradili železnice, ki so že v najprej deficitne ali pa luksuzne stavbe, potem bodo moralni davkoplačevalci nositi obresti in amortizacijo posojila. Tako pa je, žal, večina investicij, ki jih namerava financirati vlada iz tega posojila.

V predpogodbi, ki jo je sklenil finančni minister, je sicer predvidena kontrola posojilodajalcev glede porabe posojila in glede programa javnih del, vendar moramo pripomniti, da je silbna kontrola glede jadranske železnice predvidena tudi v pogodbi za Blainovo posojilo; navzile temu pa je naša vlada nedavno sklenila graditi jadransko železnico preko Kosovega polja in Črne gore na Kotor, ki bo gotovo deficitna in ne bo mogla nositi nikakih obresti za investirani kapital. Se manj pa stroške za amortizacijo. Sicer bi take investicije koristile razvoju tamošnjega gospodarstva, istočasno pa bi hudo obremenjevale naš državni proračun. Ker pa odpade največji del davčne obremenitve na prebanske kraje, bi se večina tega novega bremena odvalila na te okrajine, dočim bi od investicij imeli koristi predvsem le oni kraji, kjer bi se izvajale te investicije. Sličen je položaj glede cest, ki se imajo iz tega posojila graditi predvsem v iznejših delih naše države, ki bodo deležni vseh koristi, dočim bi Slovenija še dalje plačevala 22 do 24 % vsega davka na poslovni promet, ki ga hoče finančni minister zastaviti za to posojilo in bi s tem prispevala v istem razmerju k obrestovanju in amortizaciji posojila.

Priznavamo, da mora naša država za izvedbo gotovih investicij najeti sredstva v inozemstvu. Zahtevati pa moramo, da se iz tega posojila vgradijo le take investicije, ki bodo, vsaj v dolgem času, mogle same nositi breme obresti in amortizacije. V tem leži za naše gospodarstvo glavni problem novega posojila. Nepravilna poraba tega posojila more za naše gospodarstvo postati usodopolnejša kakor pa n. pr. visoka obrestna mera ali pa drugi teški pogoji, o katerih se danes razpravlja v javnosti.

Najete inozemskega posojila v tako ogromni višini (že prva trasa od 12 milijonov funtov predstavlja letno breme za obresti in amortizacijo v višini okrog 280 milijonov Din), je izredno dalekosežen korak v naši finančni politiki, zato je potrebna velika opreznost, predvsem pa točna kalkulacija.

Moderna ureditev beograjskega savskega pristanišča na račun reparacij. Pogajanja med našim prometnim ministrom in nemškimi tvornicami glede nabave strojev in materiala za ureditev beograjskega savskega pristanišča so bila nedavno zaključena. Gre za nabavko v vrednosti 1.7 milijona mark ali 23 milijonov Din. Naročilo je bilo že predloženo reparacijski komisiji v Parizu v odobrenje. Računa se, da bodo tozadevna dela v pristanišču pričela že v maju.

Burni občni zbor Delniške družbe za eksploatacijo drv v Zagrebu. V soboto se je ob veliki udeležbi delničarjev ponovno vršil občni zbor Delniške družbe za eksploatacijo drv v Zagrebu. Kakor znano, je bil 11. januarja t. l. občni zbor preložen, ker so bile izvršene neke nepravilnosti glede depeniranja delnic. Na ponovnem občnem zboru se je pojavila močna opozicija manjšine, ki je kritizirala delo uprave in zahtevala neke ugodnosti za male delničarje. Po večurni, mestoma zelo burni debati je prišlo do glasovanja glede prve točke dnevnega reda, pri katerem se je izkazalo, da ima opozicija le okrog 11.000 glasov, večina pa okrog 119.000. Opozicija se je nato umirila ter je razprava o ostalih točkah potekala hitreje. Sprejeti so bili predlogi direktorja in izvoljena nova direkcija. Generalnemu ravnatelju gosp. Vlad Premrovu je bila za njegovo uspešno delo pri sanaciji družbe izrečena zahvala.

Nazadovanje carinskih dohodkov v januarju. V januarju so carinski dohodki občutneje nazadovali, iz česar je sklepali, da je nazadovale naš uvoz. Skupaj so v tem mesecu znašali carinski dohodki (v oklepajih razlika napram odgovarjajočim dohodkom v pret. proračunskem letu) 113.1 milijona Din (— 8.1), napram 137.3 (— 5.8) v decembru, 154.4 (+ 12.8) v novembru, 171.8 (+ 8.4) v oktobru, 176 (+ 11.9) v septembru, 150.5 (+ 10.4) v avgustu, 114.9 (— 16) v juliju, 109.8 (— 15.5) v juniju, 126.4 (— 12.6) v maju in 139.9 (— 24.8) v aprilu. V prvih 10 mesecih tekočega proračunskega leta so znašali skupni carinski dohodki 1393.6 milijona Din, dočim je bilo v proračunu predvidenih 1407.2 milijona Din.

Znatno povečanje nemškega izvoza gramofonskih plošč. Navzile naglemu razvoju radija, ki hudo konkurira gramofonu, je nemška gramofonska industrija v preteklem letu znatno povečala svojo produkcijo. Izvozila je 7.1 milijona gramofonskih plošč v vrednosti 9.8 milijona mark napram 4.3 milijona plošč v vrednosti 5.9 milijona Din v letu 1926. Zanimivo je, da sta poleg Nizozemske, ki je uvozila 750.000 plošč, najboljša odjemalca nemških gramofonskih plošč Kitajska, ki je uvozila 600.000 plošč, in Rumunija, ki je uvozila 507.000 plošč.

Prvenstvo Anglije v svetovni trgovini z gotovimi fabrikati. Splošno je razširjeno mnenje, da je Amerika po vojni odvzela Angliji njeno prvenstvo v svetovni trgovini. Kakor pa nam dokazuje «Economist» (London), temu ni tako. V svetovnem izvozu industrijskih proizvodov ima Anglija še vedno vodstvo. Ameriški skupni izvoz sicer prekaša izvoz Anglije, to pa zaradi močnega izvoza strovin. Izvoz gotovih fabrikatov je l. 1918 v Angliji znašal 398 milijonov funtov, l. 1925 pa 589 milijonov funtov, dočim je v Zedinjenih državah l. 1913 znašal 1500 milijonov funtov, l. 1925 pa 357 milijonov funtov. Sicer se je tudi ameriški izvoz fabrikatov znatno dvignil, vendar je povečanje angleškega izvoza fabrikatov tako veliko, da zagotavlja Angliji za dolgo dobo prednost. Primanjkljav izvozu l. 1926, ki ga je povzročil dolgotrajni strajk, je bil po večini v l. 1927 izenačen.

Borze

14. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično živahen. Tečaji so se več ali manj stabilizirali ter ni bilo zabeležiti bistvenih sprememb. Narodna banka je v glavnem krila vsa potreba, edino v devizni na Trst je bilo blago privatno. Med efekti je bila Ljubljanska kreditna zaključena po 135. Na zagrebškem elektnem tržišču je vojna škoda dalje popustila. Promptno blago se je nudilo po 436 (včeraj 444 — 447), trgovala pa se je za februar po 428 — 434 in za marec po 437. Investicijako je bilo zaključeno po 88. Med bančnimi papirji ni bilo sprememb. Narodna banka je dalje čvrsta ter notira 5850 — 6000 Med industrijskimi vrednotami notira Trboveljska 590 — 542.5, Veveče pa so popustile na 135. Dalje so bili zaključeni v Dubrovački po 425 in v Sečeraši po 560.

Devize in valute.

Ljubljana, Amsterdam 0 — 22.92, Berlin 13.563 — 13.595 (13.58), Bruselj 0 — 7.9255, Budimpešta 0 — 9.9508, Curih 1093.5 do 1096.5 (1095), Dunaj 8.0025 — 8.0325 (8.0175), London 277.13 — 277.93 (277.59), Newyork 56.8 — 57 (56.9), Pariz 0 — 223.76, Praga 168.4 — 169.2 (168.8), Trst 300.50 — 302.50 (301.50).

Zagreb, Amsterdam 22.89 — 22.95, Dunaj 8.0025 — 8.0525, Berlin 13.565 — 13.595, Budimpešta 9.9558 — 9.9628, Milan 300.65 do 302.65, London 277.13 — 277.93, Newyork 56.8 — 57, Newyork kabel 56.9 — 57.1, Praga 168.4 — 169.2, Curih 1093.5 — 1096.5, Trst, Beograd 93.1 — 93.4, Dunaj 263.25 do 269.25, Praga 55.9 — 56.2, Pariz 74.1 — 74.4, London 91.94 — 92.14, Newyork 18.83 do 18.89, Curih 362.5 — 364.5; dinarji 33.1 do 33.6.

Curih Beograd 9.1325, Berlin 123.97, Newyork 519.95, Pariz 20.435, Milan 27.54, Praga 15.41, Budimpešta 90.83, Bukarešta 3.20, Sotija 3.7525, Varšava 58.325, Dunaj 73.20.

Efekti.

Ljubljana, Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 135 — 135 (135), Kreditni zavod 160 — 0, Prasthediona 875 — 0, Strojne 0—70, Veveče 140 — 0, Ruše 265 — 280, Stavbna 56 — 0, Sešir 125 — 0.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 0 — 436, kasa 436 — 438, za februar 438.5 do 436, za marec 433 — 437, za december 450 do 460, investicijsko 88.5 — 90, agrarne 54.5 do 55; bančne: Eskomptna 52 — 53, Poljo 18.5 — 19, Kreditna 90 — 93, Hipo 65 do 66, Jugo 96.25 — 96.5, Ljubljanska kreditna 135 — 136, Prasthediona 875 — 880, Narodna 5850 — 6000, Zemaljska Sarajevo 142 — 0; Industrijske: Drava 0 — 575, Dubrovačka 425 — 430, Sečeraona Ostjek 545 do 550, Osiječka ljevaonica 155 — 165, Gutmann 220—235, Slavski 105—135, Slavonija 11 — 11.50, Trbovlje 500 — 542.5, Union 235 — 260, Tvorilca vagonov 32 — 35, Veveče 135 — 137, Danica 142 — 0.

Beograd, Vojna škoda 438 — 438.5, za februar 432 — 434, za marec 435 — 437, investicijsko 88.5 — 89.25, agrarne 54.5 — 55.

Blagovna tržišča

Z nürnbereškega hmeljskega tržišča. Na nürnbereškem hmeljskem tržišču je pretekli teden znašal dovoz 50 bal, prodanih pa je bilo 150 bal. Povpraševanje je le za kakovostni hmelj dobre barve. V splošnem je razpoloženje slabo. Tudi v tranzitnem prometu se je trgova predvsem le dobri, svetlobarni jugoslovenski hmelj, dočim za slabše blago ni povpraševanja. Cene so tudi v tranzitnem prometu tlačene. Jugoslovenski hmelj se je kuoval po 50—160 mark tranzit za 50 kg (13.60—41.40 Din za kg). Prvovrstni hallertauski hmelj notira 240 — 300 mark (65.20 — 81.50 Din za kg).

S tržišča jaje. Cene so v naši državi še vedno previsoke, tako da ne moremo konkurirati na inozemskih tržiščih. Za naše blago se v Švici plača 160—180 švicarskih frankov za 1440 komadov, v Italiji 600—700 lir in v Nemčiji okrog 140 mark.

Ljubljanska blagovna borza (14. t. m.) Les: Tendenca nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer: 2 vagona remeljnov, smreka, jelka, ostrorobni, monte, 3 do 5 m dolž, deb. 48/68, 53/73, 58/78, 96/98, ico vagon meja po 530 in 1 vagon bukovih parjenih plohov, ostrorobni, paralelni, oče-ljenih, 27 in 38 mm, 50 in 60 mm, od 2 m naprej, I, II, ico vagon naklad, postaja po 950. D. eželni pridelki: Tendenca za žito čvrsta. Cene so ostale v glavnem nespremenjene. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Nudi se pšenica (78/79 kg, 2 % slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, za februar po 385 — 387.5, slavonjska po 375 do 377.5; turščica (slov. postaja, navadna tarifa, plač. 30 dni): baška, za februar po 287.5, za marec po 292.5, za april po 297.5, za maj po 302.5; moka: baška 60g, go Ljubljana, plač. po prejemu po 525 — 530.

Novosadska blagovna borza (14. t. m.) Pšenica: baška, 78/79 kg, 2 % 337.5 do 347.5; baška, 77/78 kg, 2 % 332.5 — 342.5; banatska, 8/79 kg, 2 % 330 — 340, gornjebanatska, 78/79 kg, 2 % 327.5—337.5; zremenska, 77/78 kg, 2 % 337.5 — 347.5 (promet 4 vag.). Turščica: baška in banatska stara 245 — 255; baška nova 237.5 — 247.5; za marec - april 247.5 — 257.5, za april - maj 250 — 260 (promet 24 vagonov). Moka: baška 60g in 60gg 475 — 485; baška 62 455 — 465; baška 63 435 — 445; baška 64 370 — 380 (promet 4 vag.). Otrba: baški in sremski v jutastih vrečah 210 — 220

Iz življenja in sveta

Lord Asquith (s soprogo)

bivši ministrski predsednik Velike Britanije, čigar zdravstveno stanje je po zadnjih poročilih brezupno. Včeraj zjutraj ob dveh izdanih bulletin pravi, da bolnik mirno spi in da je še vedno v nezavesti.

Atlantični ekspres „R 100“

Angleška Airship Quantee Company gradi z mrzlično naglico ogromno zračno ladjo »R 100« in ob enem izdeleže luže podrobne načrte organizacije osebnega ter poštne zračnega prometa z Ameriko. Ravnatelj te družbe kapetan Burney pravi, da se na tihem bje gigantski boj med Airship Quantee Company in nemškimi tvornicami zepelinov v Friedrichshafnu; od njegovega poteka je odvisno, dali bodo uvedli zračni promet med Evropo in Ameriko Angleži ali Nemci.

Zračno ladjo »R 100« gradi omenjena angleška družba za angleško zrakoplovno ministrstvo, toda v pogodbi z njim si je pridržala pravico, da lahko zračno ladjo spet odkupi v lastno uporabo, in sicer za pol milijona funtov šterlingov. Potrebni denar namerava pridobiti družba na ta način, da bo ustanovila novo samostojno podjetje za prekoceanski zračni promet z glavnicno 7 milijonov funtov. S tem denarjem bi prvič odkupili zrakoplov »R 100«, a poleg tega bi zgradili še štiri podobne zračne ladje, ki bi istotako plule med Evropo in Združenimi državami oziroma Kanado. S petimi zračnimi ladjami bi se dalo vzdrževati že tako pogoste prekoceanske zveze, da bi bilo za nekaj let zadoščeno vsem potrebam.

Pred par dnevi se je ravnatelj Burney mudil v Združenih državah in v Kanadi, kjer je s tamkajšnjimi finančniki, ki se zanimajo za projekt, uredil vprašanje zračnih pristanišč. Zrakoplovne lope za »R 100« bodo zgrajene do začetka julija, in sicer v Cardingtonu na Angleškem ter v Newyorku in Montrealu v Združenih državah oziroma v Kanadi. Dotlej pa bo zgrajena že tudi zračna ladja, ki bo takoj začela s poskusnimi poletji. Po predpisih angleškega zrakoplovnega ministrstva bi se poskusni poleti vlekli cele tri mesece. Toda z ozirom na nevarno nemško konkurenco, ki kam prehiteti angleške načrte, jih bodo omejili na 14 dni. Tedaj je pričakovati, da se bo začel redni zračni poštni in osebni promet z Ameriko, najkasneje meseca avgusta t. l.; to je dva meseca pred vzletom nemškega konkurenta »L. Z. 127«.

»R 100« vsebuje 139.000 m³ nosilnega plina in je opremljena s šestimi Rolls-Royce motorji po 700 k. s. V kabinih ob prostora za 100 potnikov. Največja hitrost zračne ladje je proračunana na 130 km na uro, običajno pa bo plula le s 120 km na uro. Vožnja iz Evrope v Ameriko bo trajala okroglo 48 ur, obratno pa le 38 ur, to pa vsled tega, ker vejejo nad Atlantikom v pretežni meri zapadni vetrovi, ki le v vzhodni smeri znatno ovirajo. Za težjo pot iz Evrope v Ameriko imajo v vidiku dve progi. Prva bi šla čez Novo Fundlandijo, druga pa bolj južno,

čez Azore in Bermude. Krajša je severna proga, a vodila bi čez kraje z jako nevarnimi vremenskimi prilikami, zato je resnejše računati z južno progo.

Določene so tudi že voznine na zračni ladji. Enkratna vožnja v kabini s štirimi posteljami bo veljala 80 funtov, t. j. okroglo 22.000 Din; v kabini z dvema posteljama 100 funtov; v posebni kabini z eno posteljo pa 120 funtov za osebo. Za pisma, ki bodo šla z zračno pošto, se bo doplačalo 6 penecv za 40 g, za pakete pa 2 šilinga za vsak funt teže.

Polet za stavo

Londonski letalec Bert Hinkler je stavlil, da prekosi hitrostni rekord, ki sta ga dosegla l. 1919. letalca Ross Smith in Keith Smith s poletom v Avstralijo.

Takrat sta potrebovala 28 dni. Hinkler pa je sklenil z Lloydovo zavarovalno družbo pogodbo, da mu bo dala za vsak dan, ki ga bo pridobil proti rekordu Smithov, dvakrat večjo vsoto v funtih, nego bi jo dobil za en dan več poleta. Če doseže Hinkler Avstralijo v 27 dneh, prejme n. pr. 1 funt, za 26 dni 2 funta, za 25 dni 4 funte itd. On sam je sveto prepričan, da bo rabil za polet največjemu 17 dni. Zastavil je pri zavarovalni družbi 150 funtov in se je dvignil v zrak. Po zadnjih poročilih je že prispel v Rim in se je napotil od tam dalje. Na Angleškem vzbujata ta polet veliko zanimanja in tudi mnogo drugih stav.

Chamberlain kot filmski cenzor

V Londonu so izdelali film, ki predstavlja tragedijo junaške angleške bolničarke miss Cavellove, katero so Nemci ustrelili med svetovno vojno. K cenzurni predstavi je lastnik filma povabil tudi zunanega ministra Chamberlaina. Minister pa je vabilo odklonil, češ da ni oportuno predstavljati na platno žalostno zgodbo, ki pripada že zgodovini. Poleg tega bi izhajalo iz časopisnih poročil, da so neki prizori zmožni vzbujati sovražnostne nagone, ki jih zlasti v tem trenutku ni pametno obujati.

Zaročenka v izložbi

V nekem genoveškem kinematografu so predstavljali sicer dober film, ki se je odigraval v 16. stoletju v Benetkah, a je imel to smolo, da ga je prihajalo gledat le malo ljudi. Tedaj si je izmislilo podjetje svojevrstno reklamo. Najelo je mično dekle, jo preobleklo v kostum junakinje v filmu in jo postavilo v izložbeno okno neke trgovine kot živo vabilo za poset kinematografa. Ljudi se

je seveda kar trlo pred tistim oknom. Tedaj si je utrl mlad človek pot skozi množico, plamlil v trgovino, prijel živo lutko za roko in jo odvedel proč. Bil je nje zaročenec in ji ni dovolil, da bi se na takšen način razkazovala ljudem. Toda pol ure nato se je pojavila v oknu nova živa modelka filmske junakinje, na las podobna prejšnji — samo kakšnih dvajset let starejša. Bila je mati dekletova, ki ji je postalo žal zaradi honorarja in se je šla razstaviti namesto hčere.

Tunney predava literaturo

Ameriška univerza v New Havenu je dobila novega profesorja, ki ni nihče drugi kakor — slovit boksar Genne Tunney. Mož se je očividno naveličal boksanja in se je ponudil univerzi za predavatelja o Shakespearu. Univerza ga je sprejela. Tunney, ki je bil še nedavno mojster v surovi umetnosti, je s tem postal »profesor« za slovstvo.

Pravijo, da mu je postala zlasti po zadnjem matchu z Dempseyem lepa knjiga velika prijateljica. Kaj pa da bo postopal s Shakespeareom mnogo obzirnejše kakor s svojim rivalom v boks. To je tudi povsem razumljivo, kajti Dempsey in drugi boksarji so še živi. Shakespeare pa je mrtev in mu ne more nihče zmanjšati slave.

Gospa Baldwinova, soproga angleškega ministrskega predsednika zapušča parlament po otvoritveni seji z nagovorom angleškega kralja.

Kje se čuti waleški princ doma?

V Birminghamu se je vršil vsakoletni banket zveze zlatarjev in draguljarjev, ki se ga je udeležil tudi angleški prestolonaslednik. Med drugimi se je oglasil tudi on k napitnici in je dejal: »Draguljarska in zlatarska industrija se ponašata kot ena najstarejših obrti. Pravijo, da je v civilizaciji nakit šel pred obleko. Ne bi rad dejal, da se je v človeških možganih ideja ulanov porodila pred idejo hlač. Toda opazil sem iz starih izkopin, da je bilo izdelovanje ženskega nakita eno izmed prvih del predzgodovinskih rokodelcev. Nekaj več pa lahko povem o moški modi, ker v tej stroki se čutim doma. Ali je že pomislil kdo izmed navzočih gospodov, čemur nosimo moške k večerni obleki trdo srjako, nekakšen oklop? Pravili so mi, da so nosili moški pred kakšnimi sto leti mehke srjake. Toda ko so izumili pralne valje, so prejeli srjake s stlačeni ali zdroljenimi gumbi nazaj. Takrat so se domislili, da bi opremili srjake s prostimi gumbi; ker pa ti na mehki srjaci niso

Ante Opetnik:

Maškarada

Kakor električna iskra jo je prešinilo nekaj mehkega in toplega — obenem pa je bilo trdo in hladno in kakor sviece težko.

Mirko je pisal, da pride!

Vsa njena duša je govorila, njene ustne so šepetale: »Pride, pride...»

Izpolnila se bo njena želja, goreča in toliko časa prikrivana. Nocoj ga bo po dolgem času spet videla, njega, ki je hrepenele po njem z vsakim živcem, z vso dušo. Zaman ga je skušala pozabiti, zaman si je dokazovala, da se vara, zaman si je dopovedovala, da ji je le slučajni znanec, nič več in nič manj. V tihni noči so se pred njo razkošatili spomini, podnevi stokrat zavrženi, stokrat pokopani...

... Bela hiša ob široki, tam za hrbtom se izgublajoč cesti. Zada, kamor ni več seglo oko trudnega potnika, vrt, ves lesketajoč se v žarkih jesenskega solnca. Tu je spoznala njega, nemirnega sina širokih cest.

Tam na klopi, za jazminovim grmom, ji je govoril kakor še nihče ne preje ne pozneje. Tam ji je odkril svet, ki ga dotlej ni poznala, ni razumela. Nečesa neizmerno sladkega in lepega je bila polna njena duša, ko mu je omamljena od poljubov slonelna v naročju... Tedaj je spoznala tesnobo življenja v vsej slad-

kosti, a obenem tudi v vsej grenkosti. In potem je prišlo, česar ji on ni mogel, ni hotel odpustiti.

Zahotelo se ji je, da bi poizkusila nad njim svojo moč: videti ga pri svojih nogah v izbruhu strasti, bednega in ponižanega; pokazati se mu visoko nad njim, hladna in nedosegljiva, biti od njega ljubljena in sovražena hkrati — in, kadar bi v svojem obupu pričel skledati račune življenja, skloniti se k njej, ter se vreči z njim v vrtimec...

Toda prišlo je drugače. Brez tožbe, z zasmehom na ustnicah se je poslovlil, glas mu ni trepetal, samo kovinasto trd in hladen je bil, ko ji je rekel: »Bodi srečna.»

Potem je odšel in ji ni nikoli več pisal, nikoli več ni iskal njene bližine.

Ali nocoj pride. »Mora priti!« je ponavljala, »preveč lepega je bilo med nama, da bi me mogel pozabiti.«

Nocoj, nocoj... Godba je zaigrala. — Po bajno razsvetljeni dvorani je šumelo kakor v čebelnjaku. Vse se je premikalo, vse podrhtevalo. Charleston — charleston... To prekipevanje in valovanje akordov, ki razbiča živce do blaznosti, pali želje in razžiga domišljijo!

Kakor mladost zavrisva po dvorani in že jo je, kakor dete milo prosil, komaj slišno tožil in zopet vstaja višje, višje in že zahteva, veva in zopet pada...

Danes zadnjikrat!

Vsa publika, ki je doslej videla velicilm

„OB ZORI“

je navdušena in govori z občudovanjem o tem delu. Izredno čustvena godba našega pomnoženega orkestra povečuje velikanski vtis filma. Publika je globoko ganjena.

Naša želja je le, da si vsakdo v Ljubljani ogleda to najlepše filmsko delo, ki je bilo odlikovano s prvo svetovno nagrado.

Imen Sudermann, Murnau, O' Brien, Gaynor

ne bo nihče več pozabil.

Zato ogledajte si še danes ta film in nabavite takoj vstopnice.

Predstave danes ob: 4, 6, 8, 9.

Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

stali trdno, so dajali naši predniki srjace škrobati, s čimer so priredili vsemu moškemu rodu veliko zla. Prinčevim izvajanjem so se navzoči gromko smejali.

Boj proti spolnim boleznim na Angleškem

Mestni svet v Edinburghu pripravlja posebno predlogo, s katero bo zahteval, naj mu da parlament proste roke za prisilno zdravljenje spolno bolnih oseb. Besedilo te predloge še ni objavljeno, vendar poročajo, da hoče edinburški mestni svet doseči predvsem tri stvari. Prvič, da bi imel vsak uradni zdravnik pravico spraviti v prisilno zdravljenje vsako osebo, o kateri bi sumil, da je spolno bolna; drugič, da bi se isto zgodilo z osebami, ki so se sicer zdravile, a so zdravljenje prekinile; tretjič, da bi se isto zgodilo tudi z bolnimi otroki, ki jih starši zanemarjajo. Te zahteve so formulirane po praksi, ki jo izvajajo v Kanadi. Na Angleškem pa bodo težko uspele, ker se jih branijo — ženske. Te se namreč bojijo, da bi ne dovedle do zopetne uvedbe policijske kontrole nad prostitutkami, ki so jo odpravili l. 1876. Na Angleškem so delovali proti spolnim boleznim dozdaj z besedo in tiskom in s posebnimi brezplačnimi klinikami, ki se jih je poslužil lahko vsak bolnik, če se mu je hotelo.

Finec Thunberg

eden najresnejših drsalcev na zimski olimpijadi v St. Moritzu.

Naši onstran granic

Delo milice

Delo za italijanstvo je na Krasu po velikem delu ravno delo milice. »Drugorođec«, ki vstopi v milico, doživlja še dandanes velike težave med tistim delom prebivalstva, ki živi še v starih predsodkih. Še pred kratkim se je človek s pristopom k fašizmu vzpostavil zasmehu, če ne že naravnost dejanski napadom in nasiljem. Bil je boj, v katerem je bilo i ranjenih i mrtvih, preden se je utrdila milica ter si pridobila spoštovanje in naklonjenost večine prebivalstva, ki ju uživa danes. Tudi predvojački tečaj, ki jih vodi milica, izkazujejo kar najboljši obisk.

»Piccolo« pravi tako in trdi, da je tako sodelovanje »drugorođev« v fašistični milici pač silno bridska stvar za ljubljanske nacionalistične kroge, ker pač ni mogoče govoriti o iredentizmu, če se stotine in stotine »neodrešencev« vpisuje prostovoljno v fašizem in milico. In prav »Jutro« da je bilo pred kratkim silno razburjeno zaradi tega in v resnih skrbih, ka jbo v nekaterih letih s slovanskimi postojankami na Krasu, če pojde stvar tako dalje.

Hujski pač izgubljajo tla vedno bolj in bolj. Poleg asimilantske sile višje italijanske omike deluje pač na primitivno kraško prebivalstvo tudi še nova sila, fašizem. Z ničimer se ni kupovalo, z ničimer vabilo, pa vendar samo prihaja k fašizmu. Pogostoma se vidijo na Krasu slavoloki in vzlikajoče množice v vaseh, okrašenih z zastavami, in slovenske godbe, ki igra italijanske himne. V sebi čutijo nekak, kar jih nagiba k fašizmu, neko privlačno moč, ki jih oddaljuje vedno bolj od njihovih nekdanjih organizacij in od propovednikov iluzij, katerim ne verjamejo več.

»Piccolo« zatrdi končno, da ni nikakega terorja in da se ne more govoriti o terorju. Postavlja pač dosledno resnico na glavo, kajti vsakdo ve, da sloni fašizem v Juljski Krajini na skrajnem terorju.

— Davčno lterjevalnico v Idrji je prevzel gorški »Monte«. Baje pride v njegove roke tudi idrijska mestna posojilnica.

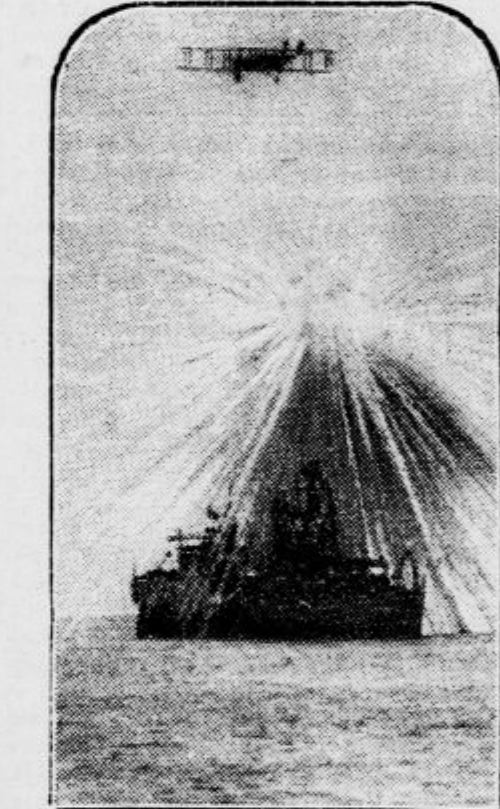
— V Gočah pri Vipavi so dobili vinogradniki pozive, da morajo plačati zastali vinski davek iz leta 1923. Takega davka je v občini okoli 60.000 lir. Kako bodo plačali, ko letošnjega vina še niso skoro nič prodali in ko še tekočih davkov ne morejo redno odšteti!

— Predavanja o Italijanski kulturi se bodo vršila letošnje spomlad v Pragi. Med predavatelji je naznanjen tudi vseučiliški profesor Gentile, ki je izdal šolsko reformo, po kateri se je šola med Juljskimi Slovenci poitalijančiala.

— Gorški »Gospodarski List«, ki ga izdaja »Zadrzna zveza«, bo prenehal izhajati. Inženjer Rustja je že odločil uredništvo.

— V Sežani je bilo na trgu 579 glav živine. Cene za govedo, konje in prašiče so že dalje časa enake. Kupčija je dobra.

— Iz Sežane je došlo la tržaško politično oblast doslej 70 prošenj tamošnjih milicarjev, da se njihovi primki temeljito poitalijančijo. To bo komičnih prizorov, ko se bodo srečavali kraški fantje pa se ne bodo spominjali, kako se »kliče« sedaj ta ali oni.

Bombe iz avijonov uničujejo oklopnjače

Bombardement iz letala na veliko ameriško križarko »Alabuma«.

× Moskva in Leningrad. Statistika o stanju prebivalstva v Moskvi l. jan. t. l. izkazuje 2.142.000 duš, v Leningradu pa 1.676.800. Moskva je narasla v prošlem letu za 112.400 ljudi, Leningrad za 58.200 oseb.

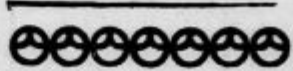
× Umor jezuitskega patrona. Španskega jezuita in tajnika zunanjih misijonov Perensa so našli v njegovem uradu v Parizu z razbito lobanjo. Baje policija že pozna morilca in gre za politični zločin.

× Trocki na cilju. Iz Frunsa (prej Pišpeka) v Kirgiski stepi poročajo, da je tjakaj prispel Trocki s svojo družino. Vozil se je v posebnem spalnem vozu. Občinstvo je bilo presenečeno nad ogromno množico njegove priljage in nad komfortom, ki ga je obdajal.

J. Vardian, Siskak 54. Hrv.

prilpoda kot stara izdelovalnica svoje najbolje taburice vseh vrst. Ceniki na razpolago 1928.

Klavirje harmonije na obroke in posodo svetovno najbolje: Steinway, Hülz, Bösendorfer, Förster, Stingl original eta dobite le v velikih saloni in izbiri strokovnjaka in bistrega učitelja »Elisabene Matice«

ALFONZ BENZNIK Ljubljana, Mestni trg št. 3 (poleg magistrata) 25822

Rabljeni in novi pisalni stroji najboljših znamk po najnižjih cenah ANT. RUD. LEGAT & Co. Maribor, Slovenska ulica 7 Telefon 100

V trgovskem središču Beograda oddamo hišo

prilpavno za hotel, s 50 sobami in drugimi pritliklinami, kupcu, ki bi bil voljan hišo v to svrhu opremiti in sicer pravočasno, da bi posestnik lahko izvedel potrebno instalacijo na lastne ali pa skupne stroške. Lastnik bi se eventualno udeležil tudi let družabnik. Ponudbe na JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOŠSE A. D. Beograd, Terazije 25 pod »RENTABILNO«.

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglasov, je pošiljati na Oglasi oddelek Jutra, Ljubljana, Prešernova št. 2492.

Mali oglasi

Use pristojbina je uparila li obsevan z naročilom, sicer se oglasi ne probajo. Čekovni račun pošilja knjižnica Ljubljana, št. 1842.

Mali oglasi, ki služijo v parredovalne in socialne namene občinstva, vaka beseda 50 par. - Najmanjši znesek 10 par. Pristojbina za sifro 10 par.

Iskanje, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vaka beseda 10 par. - Najmanjši znesek 10 par. Pristojbina za sifro 10 par.

Obrt

Za svilene klobuke in slavnike
Jamanske in moške v predobliki po najnoviji metodi se v ljubljani pripravljajo v Stemberger Red. Dunajska cesta 9. 4377

Gornjih delov

izdelovanje ter popravila vseh vrst šivilje sprejema M. Peternel, Še Petra c. št. 6. 3979

Zasluzek

Pletilja
sprejme delo na dom. - Stroji 8/50 in 8/85 ideal. - Poudbe na naslov: M. Maznik, stroj. pletilja, Raška. 4692

Agilne zastopnike

za prodajo ratne Steete in drugih državnih sredstev na obkote. Zeli pod ugodnimi pogoji. Pogoji denarni zavod. - Poudbe na poštni predal št. 5. Maribor. 4154

Boljša dama

ki una prilazen nastop, v svrbo obiska priv. strank, za prodajo zelo praktičnega in cenovno ugodnega vsaki močini neobhodno potrebnega, lahko zastati na dan 200-500 Din. Poudbe je poslati na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4719. Zdravje. 4719

Mesarskega vajenca

od posebnih staršev sprejme takoj Josip Jesti, mesar v Medvodah. 4241

Sluzničad

kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu - ako se oglaš v biro, Ekonomija - Beograd, Vaskova ulica 11. 8133

Sluzbo sluge

dobiti takoj tisti, ki posedo 25.000 Din. Poudbe pod sifro 1928 na oglasni oddelček Jutra. 4770

Sobarico

sprejema. Naslov v oglas. oddelku Jutra. 4690

Manipulanta

ki se razume tudi v knjigovodstvo, takoj sprejme za lesno trgovino Josip Druskovik, Slovenjgradec. 4722

Gospodično

je boljši hiša 25-30 let staro, inteligentno, trgovsko uporabno - zmožno slovensko in nemško ter vsako gospodinjstvo, sprejem za vodstvo trgovine in gospodinjstva. Katero se odda ali polnoletno kavarno, imajo prednost, vendar to ni pogoj. Poudbe s popisom družinskih razmer in slika na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4728. (Neodvisna dama). 4728

Dipl. komercialist

zeli samostojno službo ali tudi istočasno soudeležbo s večjim kapitalom pri večjem trgovskem ali industri. podjetju. Poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4136. Diplomiran. 4136

Svetovna tehnična tvrdka

sprejme za svoj jugoslov. urad v Zagrebu dipl. strojnega ali elektro-inženjerja. Pogoji: jugosl. državljanstvo, večletna praksa, po možnosti v inozemstvu ali pa v obratu, perfektno znanje srbohrvaščine ali slovenske in nemške. Obširno, lastnorodno pisane poudbe s curriculum vitae in navedbo referenc, zahtevno plače in najkrajša roka za nastop službe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 1884. 4520

Strojepisko

(zahtevno) takoj sprejme. Poudbe na poštni predal št. 65, Ljubljana. 4788

Učenka

za strojno pletenje sprejme takoj na Celovški c. št. 85. 4782

Kroj. pomočnika

izvestnega za vsako delo sprejema Pismene poudbe na naslov: Pregled, Raška pri Mariboru. 4784

Kroj. pomočnika

prvovrstnega sprejme za veliko delo K. Pučnik, Tavcarjeva ulica 3

Službe isče

Mladenčič
star 22 let, ki je odslužil vojsko ter bil 2 leti zaposlen samo v pisarni, zeli službo. Reflektira na knjižničarstvo ali kakšno podoben, samo da si našel ugoden honorar. Poudbe pod sifro 4694. 4694

Trg. pomočnik

mlad, agilen, vreden in pošten ml. lepim vedenjem napram strankam, usrjen v trg. z mešanim blagom, zeli stalne službe. Gre v vsako trgovino v meštu ali na dežel. Cenj. poudbe na poštni predal št. 31, Ormož. 4785

Žagovodja

vošč popravljajca, nakupovanja in prodajajca lesa, zeli službo za venciljanjskem ali turčinjskem kraju. Poudbe na oglasni oddelček Jutra v Celju pod sifro 4723. 4723

Pridna kuharica

poštena, ki opravlja tudi druga hišna dela in govori nemško, zeli za takoj službo pri boljši rodbini. Naslov: Ana Winter, Podstreda. 4656

Trg. pomočnik

manufakturnist - vojaščin prost, z veliko prakso, zeli stalnega nameštenja pri kakem večjem podjetju. - Referenco na razpisnem listu. Nastopi takoj ali po dogovoru. Cenjena poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4734. 4734

Prodajalka

izurjena v mešan stroki, zeli službo. Veča nemška jezika. Nastopi takoj. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4736

Absolvent

mehanika kola, vojaščin prost, sprejme vsako službo takoj ali po potrebi. - Nudi kavolico. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4732

Trg. pomočnik

mlad, vojaščin prost, vešč v mešan stroki, zeli službo v vošji trgovini na deželi ali v mestu. Poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4724. 4724

Slušičarski moister

zeli službo poslovodje R. Wistan, Maribor, Kadinceva ulica 17. 4787

Pouk

Soferska šola
daje pouk in izobražuje praktično in teoretično kandidate za samostojne soferje. Pouk je temeljit in uspeh siurjen. Kandidate sprejemamo vsak dan. Prospekti gratis. Pisarne informacije v urto 404. Zagreb. Kaptol 15. telefon 11-95. 220

Akademik

poučuje vse predmete za vsake razrede srednjih šol, evant. tudi italijanščino. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4761

Učiteljskišnik

daje instrukcije iz vseb predmetov in pripravljajo št. za mehanikoškolske izpite. - Dopije na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4740. Nemščina. 4740

Prodajam

Poročnih daril
lepih, v veliki izbiri in po nizkih cenah nudi A. Fuchs zlatar v Selenbarzovi ulici št. 6. 19

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite najceneje direktno v največji vrvarski Jugoslavije Mehanični vrvarna Slnkovec, Grosuplje. 261

Najboljši premog

Oblin. Wolfova ulica 1/11. 244

Dr. G. Piccoli

tekarar v Ljubljani pripravila pri capitju in drugih težokodah želodca svoje preiskušeno želodčno tinkturo. 211

Premog, drva, koks

na ogije tudi družba "Irtija" Dunajska cesta 46 poleg Iv. Zakotnika. Telefon 2880. 288

Elektromotor

na 220 voltov ali 90 voltov 3/4 konjske sile, imena na 50. prav malo rabljen, prodam po nizki cenj, ali zamenjam za motor enake vrste na 220 voltov. Poudbe na tiskarno Panočija, Murska Sobota. 4668

Razglednice

za šaljivo pošto, 100 kom. po 25 Din dobavljajo trgovina M. Tvear, Ljubljana. 3249

Nov kino aparat

prodaja v svo montazo M. Piser, oficirski dom, Štip. 4591

Močan voz

z diro, prodam takoj po ugodni cenj. Pojasnila v trgovini Iv. Peršan nasl., Krekov trg 11. 4509

Bencinmotor

divoocilindrski, 4 1/2 konjske sile, pripraven za motorni čoln ali manjši obrat, malo rabljen, ugodno prodam. - Istotako prodam leseno transmisijsko. Poudbe na tiskarno Panočija v Murski Soboti. 4469

Za pomladansko saditev

krasne sive in srebrnomoдре jelke, cipresa, drevesa za okras in drevo: de: okrogle in rdeče cvetoče akacije, lipa, javor, jesen. divji kostanj, rdeče bukve itd., različno okrasno grmovje, grmovje za žive meje, plezalke, buras, mahonia, sadno dreve itd. v različni velikosti - po zmernih cenah. Uprava veleposredstva Tišina - pošta Bankovci (Prekmurje). 4459

ExcelSior

Portland cement visokovreden iz splitske tovarne dobavljajo na sklope in vagona naročila ravnatelj M. Rozman Ljubljana VII., Goriska cesta. 4295

Elektromotor

4 PS, za vrtilni tok, 380/220 kompl. z zaganjačem prodam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4766

Goerz-Trieder

6 X, prodam Naslov pove oglasni oddelček Jutra. 4762

Otroški voziček

dobro ohranjen, napredaj na Ambroševem trgu št. 9 (gostilna). 4778

Starinsko opremo

lepo, iz 16. stoletja, prodam. Na ogled na veleposred. 4774

Lepe spalnice

iz češnjevega lesa, prodajajo mirar Mirar, Stanečiče - St. Vid nad Ljubljano. 4736

2 voza

omega novega in enega malo rabljenega ter nar težkih komatov prodja Jozo Žitnik, Ljubljana, Izanska c. 43. 4746

Starinsko ogledalo

prodam. Naslov pove oglasni oddelček Jutra. 4745

Lep, siv površnik

sivo obleko in skraj no žaket prodam Naslov pove oglasni oddelček Jutra. 4788

Univerzalen model

za izdelovanje stropne iz betona, prodam Anton Avsee - Gotna vas pri Novem mestu. 4780

Motorna vozila

Motorno kolo malo rabljeno, 320 m³ - znamko Harley Davidson ali A. J. S. kupim. - Poudbe na poštni predal 158 - Ljubljana. 4776

Kupim

«Odol» prazne Steklenice
kupuje drogerija Anton Ksane sinova, Židovska ul. št. 1. 288

Hlude

bukove la in hrastove od 20 cm naprej kupuje v vsaki močini parna žaga V. Šeganeti, Ljubljana. 252

Stopnice

polizeve (Schneckenstube), 3 metre visoke, kupi Janec, Gledališka 8. 4713

Pozor!

Kupujem stare moške obleke, čevlje, pohištvo itd. - Plačam bolje kakor drugi. Dopineca zaodstaje, da pridem na dom. Alojzij Štih - Ljubljana, Galinovo nabrežje št. 29. 4688

Smrekove deske

vseh dimenzij, brez jelke, kupim takoj. Poudbe pod sifro 4780. - Takojeje plačljivo na oglasni oddelček Jutra. 4681

Srebrne krone

izlatilne in različno zlate kupi P. Čuden, Prešernova ulica 1. 4908

Kompletan zastor

za vreteno, za izložbo, 7 m dolg, kupi A v a, Krokov trg 10. 4764

Elektromotor

6.5 PS, za vrtilni tok - 380/220, kompl., z zaganjačem kupim. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 4755

Stiskalnice

vretenako, kupim. Poudbe z mero in cenjo na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4758. 4758

Rabljen Stroj

za drobljenje kamena, majhen, kupim. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4730

Tračnice

vagonete, stroje, rabljene in pokvarjene, kakor tudi vse vrste stare kovine kupuje v vsaki količini «Ferrometal», kd, Zagreb, Slovenska ulica 12. 44

Predivo

kupujem po najvišjih dnevnih cenah v večji močini, proti takojšnjemu plačilu. Poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4750. 4750

Majolike

starinski porcelan ter rodjejšje cinasto posodo, tudi v večjih množinah kupim po zmernih cenah. Poudbe z opisom in cenjo pod sifro «Graščica» na oglasni oddelček Jutra. 4733

Cementne vreče

nova, prvovrstne, okoli 800 komatov k v p i A n t o n A v a e e. Izdelovalec cementnih izdelkov, Gotna vas pri Novem mestu. 4779

Gradbene načrte

projektiram proti zmernemu honorarju. Poziv za obisk na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4768. - Istotako tudi naslov. 4768

Parcelo

ca 1000 m², suho, na najboljšem kraju Mirja, tik ob ravnici prodam. Vprašanja pod sifro 4733 na oglasni oddelček Jutra. 4760

Takošnje stanovanje

dobljador kupi hišo na Kodeljevem za 90.000 Din do 18 febr. 1928. Naslov pove oglasni oddelček Jutra. 4754

Enodruž. hišica

novozidana, z obdelanim vrtom napredaj pod ugodnimi pogoji. Naslov v oglasni oddelku Jutra. 4731

Hišo s pekarno in trg. meš. blaga

prodam z vsem inventarjem in zalogo. Trgovina s stanovanjem takoj prosta, a pekarna pozneje. Najemni. na od pekarne velika. Cenj. poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4737. 4737

Pritlično hišo

visoko, z vrtom, kjer se nahaja istotako tudi mala hišica prodam. V hiši je lokal za trgovino ali drugo obrt, komaj 10 minut od kolodvorja, Cena 90.000 Din. Pojasnila daje Ivan Čebular, Zagorje ob Savi. 4741

Lokali

za avgust
lišem 2 pisarniški sobi v bližini soliža. - Pismene poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4677. 4677

V najem

Gostilno
na prometnem kraju prodam ali oddam v najem. - Cenj. poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4788. - Ugodna prilika št. 4788

Trgovino

na prometnem kraju prodam ali oddam v najem. - Cenj. poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4788. - Ugodna prilika št. 4788

Trg. pomočnik

osir. poslovodja, da v najem koncesijo za trgovino, gre sam kot poslovodca. Poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4735. 4735

Manovanja

Stanovanje
2-4 sob s pritliklami, po možnosti s kopalnico in nekaj vrta, zeli za april ali maj mirna, boljša stranka, ki plača do 1500 Din mesečno. Poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4670. 4670

Stanovanje

2 sob in kuhinje, s pritliklami oddam samo starjšima zakonca brez otrok. Valjavčeva ulica 20 - Trnovsko predmestje - Natančnejša pojasnila daje restavratore hotela «Slon» J. Mastnak. 4513

25.000 Din

plačam takoj hišnemu lastniku za stanovanje 3 sob, kuhinje in pritliklji v mestu, za 3 leta. - Naslov v oglasnem oddelku 4547

Stanovanje

1-2 sob in kuhinje s pritliklami zeli mirna stranka z 1 majem, v bližini cestne železnice. Poudbe na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4288. 4288

Stanovanje 2 sob

s soprobaro kopalnice in vrtom na Brinju ob Dunajski cesti odda tako. Pokojniški oddelček v Ljubljani, Gledališka ulica št. 8. 2132

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritliklji, z električno oddam v Šiški, Aleševčeva 36. 4650

Lepo stanovanje

sočno, oddam boljši stranki brez otrok. Najem. nino je plačati pol leta na prej. Naslov pove oglasni oddelček Jutra. 4743

Majhno stanovanje

2 sob, kuhinje in pritliklji, event. s kopalnico iže v Ljubljani priljena stranka na takoj ali majnik. Poudbe na Aloma Company, Aleksandrova cesta 2 pod sifro 4792-a. 4792-a

Sobico

zračno in sočno ter čedno opremljeno takoj oddam gospodini Naslov v oglasni oddelku Jutra. 4560

Opremljeno sobo

z 2 posteljama, v novi vili na Področniku takoj oddam. - Soba velika, parketirana, poseben vhod, elektr. razsvetljava in sočna lega. - Naslov pove oglasni oddelček Jutra. 4423

Lepo sobo

s posebnim vvhodom in električno razsvetlavo oddam 15. febr. 1-2 gospodoma ali gospodinjstvom z vso opremljeno v Židovski ul. 6/1. 4602

Lepo sobico

s posebnim vvhodom in električno razsvetlavo oddam 15. febr. 1-2 gospodoma ali gospodinjstvom - z vso opremljeno v Židovski ulici 6/1. 4602

16. avgust

Pridi danes, sem tukaj; - vse kar ni prav, poravnaj. 4778

Resnega znanja

zeli ločen gospod s dobro znano gospodinjstvo. Poudbe z navedbo starosti in navolva na oglasni oddelček Jutra pod sifro 4780. Tajnost zjam. čena. 4780

Dve sobi

oddam blizu elektrizne postaje za periferijl mesta. V eno lahko postavite hišni. Pritlikline poleg. - Krasna sočna lega. Cena 500 Din mesečno, nova hiša. - Naslov pove oglasni oddelček Jutra. 4768

Separirano sobico

prilazno opremljeno oddam gospodini na Rimski c. 28 - pritliklje. 4621

Majhno sobico

separirano, takoj oddam v Šiški, Aljštava 3. 4733

Zane Grey:

Železna cesta

Roman.

Sredi te veselosti in te resnobe so ostale Allie ustnice neme; bledica in rdečica sta se menjavali na njenih licih. Njene misli so bile zbegane, bolesta tesnoba ji je težila srce. Nazadnje sta z Nealom pobegnili izza hrupne mize in sta hitela v koč, v tisto sobo, ki je bila jutraj pozorišče njunega svidenja.

Stala sta pri odprtem oknu, držala se za roke in gledala venkaj po tih dolini. Ščip je sijal z neba in široki pasovi srebrne mesečine so se vrstili s črnimi sencami noči. Bilo je že pozno. Straže so stopale mimo na svojem obhodu.

Allie se je zdrnila in je povzdignila oči k Nealu.

»Obljubi mi, dragi, da se nikoli več ne izneveriš svojemu delu.«

»Da, obljubim ti.«

»Ne glej na to, kar bi se utegnilo zgoditi z menoj. Živa sem zdrava sem, na varnem sem — in tvoja sem. A marsikaj se lahko pripeti — človek nikoli ne ve; saj ni treba, da bi šlo baš za Durada in njegove razbojnike. Vse življenje v tem divjem kraju je tako negotovo, tako polno nevarnosti. Obljubi mi, da ostaneš na svojem mestu, pa naj se zgodi karkoli.«

»Tudi to ti obljubim,« je hripavo rekel Neale. »A tvoje besede me plašijo. Bojiš se nečesa. Ali se ne čutiš varne?«

56

»Ne, ne, nikakor ne,« se je uprla.

»Usoda ne more biti tako okrutna! Zapodj te misli; vrag naj jih vzame!«

»Da, prestaniva misliti na to... Ne bila bi zahtevala te obljube, Neale — a nocojšnji večer mi je pokazal, kakšne možnosti se ti odpirajo. Tako ponosna sem nate, tako ponosna. Velik mož boš nekega dne.«

»Oh, če si tolikanj ponosna — zakaj me še nisi nagradila za mojo zaslugo?«

»Jaz, kako naj te nagradim?«

Bleda je bila, vsa resna; toda njegov glas je zvenel tiho in radostno, poln globoke strasti.

»Kaj naj storim, ljubi Neale, kaj morem?... Ničesar nimam tako velikega, da bi se smelo primerjati s tvojim današnjim delom!«

»Dete, ali me ne moreš poljubiti?«

Njena ljubka resnoba se je izpremenila v smehljaj. »Nu menda — kakor pravi Larry. To je moja pravica. A ti govoriš o nagradah. Vsi moji poljubi so tvoji — toliko poljubov, kolikor je peska na cesti. Toda poljub niso nagrada.«

»Ne?... Čuj me, dekle. Za vsak tvoj poljub posebej, če bi ga moral zaslužiti, bi s temi svojimi golimi rokami izkopal vso prog; sleherni prag bi položil, vsak žrebelj bi sam zabil —«

»Neale, Neale, ti govoriš kakor majhen deček. Da, nekaj ti je zlezlo v glavo.«

»Seveda, Allie. Tvoj obraz v mesečini.«

Zardela je in skrila obraz na njegovih prsih. Molče sta stala

drug ob drugem. Zunaj so traže enakomerno prestopale v bledem svitu. Nekje na ravnini je rezko in divje tulil kojo. Veter je tiho prerilski volk.

ječal ob slemenju hiše. Neale se je zdajci stresel, kakor da se budi iz spanja.

»Pozno je, Allie. Treba bo, da si voščiva lahko noč. Blagoslovljen bodi današnji dan. Hvaležen sem zanj iz dna srca. Toda ne pustim te nikamor, dokler ne —«

Njen obraz je vzcvel proti njemu, od meseca bled ko srebro in poln plemenite miline.

Neale je spal v šotoru; ko se je mahoma zbudil, je bil že velik dan. Kovinski zvok mu je udarjal na uho. Nekaj trenutkov ni mogel spoznati tega glasu; ko pa je utihnil, je zdajci spoznal, da je bil rezek signal s trobento. Nato se je vzdignilo razburjeno hrumenje in teptanje vojniki, ki so nekam tekli.

Izmotal se je iz odej, nataknil škornje, ogrnil plašč in planil iz šotora. Vse okoli njega se je dvigalo in gibalo po ustanovljenem, premišljenem načrtu. Neale je ustavljal enega izmed vojniki in ga je vprašal, kaj se godi.

»Rdečekočji, da bi jih strela — pred zajtrkom!« je bil zlovolljni odgovor.

Neale je pomislil na Allie in srce ga je zbolelo. Oziral se je na vse strani, a nikjer ni bilo znamenja, da bi se bližal napad. General Lodge in polkovnik Dillon sta stala sredi gruče ljudi pred inženjerskimi barakami. Neale je hitel k njima.

LIPSKI POMLADNI VELESEJEM 1928

Splošni velesejem od 4. do 10. marca; tekstilni, čevljarški in usnjarški velesejem od 4. do 7. marca; tehnični in stavbni velesejem od 4. do 14. marca; prvi mednarodni velesejem avtomobilov od 4. do 14. marca

je najugodnejši kupčijski trg in največji velesejem v Evropi.

Znižane vozne cene, brezplačni vizumi.

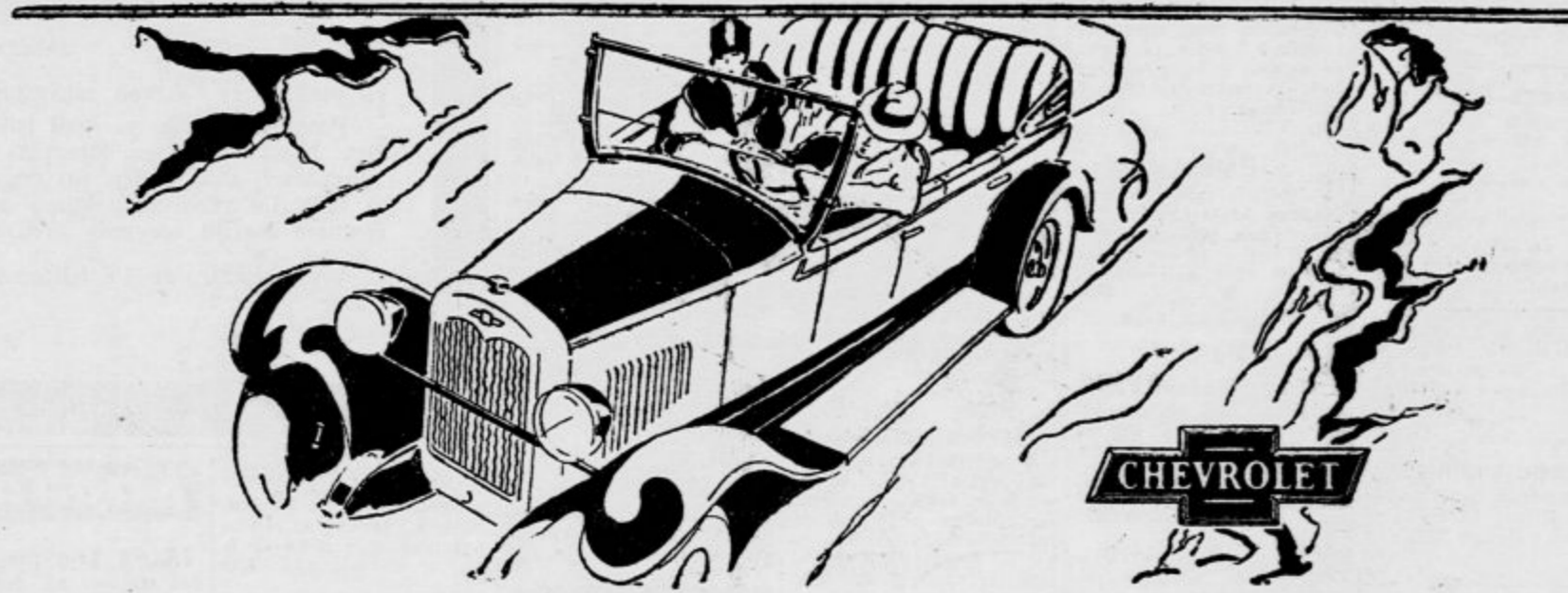
Pojasnila daje:

Častno zastopstvo
STEGU, LJUBLJANA,
Gledališka ulica 8.

Kod „VELIKI VOZ“ najelegantnejše popolno opremljene tipe

skrajno nizke cene in majhnih stroškov obratovanja

CHEVROLET je edini avtomobil ki združuje nizke stroške nabave in obratovanja s vso opremo večjih, veliko dražjih vozov! Lahka prestavna naprava, krmiljenje ventilov od zgoraj, čistilec za olje, čistilec za zrak, nove barve v DUCO laku, blatniki iz enega samega čvrstega komada...

Ta in mnogo drugih izboljšanj in dodatkov v opremi katerih nima noben drugi voz, ki stane približno toliko, so razlog, da je

CHEVROLET predmet izbire od strani večjega števila kupcev, kot kateri si bodi drug voz na svetu. Proizvod General Motors.

V. & M. BAREŠIČ & CO.

ZAGREB LJUBLJANA

Kukovičeva ulica 30. Dunajska cesta 12

Zastopniki šrom države.

CHEVROLET

Touring Din 56.000.—

Orehe

zadnje letine nudi po vagoni in manjši količini

Franc Matheis-ovi nasledniki
Brežice ob Savi.

KAKO SI RAZVIJEM

moč osebnega vpliva

silo sugestij, hipnoze itd. Naročite si izredno zanimivo in koristno knjigo o tem predmetu za Din 28 pri

«VEDA IN ZNANOST», Celje, Razlagova ulica 8.

Veliko Industrijsko podjetje strojnika

za moderno urejeno hladilnico z Dieselmotorjem. Ponudbe na Oglasni oddelek «Jutra» pod «Stalno mesto 46»

Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo prežuto vest, da je naš srčno dobri soprog, oče in brat, gospod

Anton Lenček

bivši gostilničar in posestnik

dne 13. t. m. po daljšem trpljenju, previden s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek, dne 14. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Novi Vodmat št. 188, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 13. febr. 1928.

Žalujejo ostali.

Mestni pogrebni zavod

Brez posebnega naznanila.

MARICA KOŠENINA roj. POTOČNIK naznaja v svojem in v imenu svoje sestre Zalke Potočnik vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je njen dobri mož, svak, brat in stric, gospod

med. univ. dr. Peter Košenina

zdravnik, uradnik OUZD — zdravnik Monopola, okrožni zdravnik v p. in bivši železniški zdravnik

danes, dne 14. februarja t. l. ob 2. uri zj. po daljšem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 65. letu starosti, boguudano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek, dne 16. februarja 1928 ob 2. uri pop. izpred njegovega doma, Cesta v Rožno dolino 6, na pokopališče na Viču, kjer se truplo položi v rodbinski grobnici k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 14. februarja 1928.

Iščemo

za takojšen nastop in stalno službo korespondentinja

perfektno v slovenskem, nemškem ter po mogočnosti srbo-hrvaškem jeziku. Obširne ponudbe z sliko je poslati na

Stock Cognac Medicinal d. d. Slav. Požega.

Zastopnike

za vse kraje v kraljevini SHS sprejemem za prodajo patentiranega, v vsaki hiši, delavnici in pisarni potrebnega predmeta. Kdor ga enkrat kupi, ostane stalen odjemalec. Agilni, spretni prodajalci si ustvarijo lahko lepo ekzistenco. Ponudbe pod «Stalna i dobra zarada» na Aloma Beograd, Kolarčeva 7.

VELIKO IZBIRO

Izbranih vrst

VINA

po najugodnejši ceni.

domači PELINKOVAC domači

audi Vam

PIVNICARSTVO «OPSKRBA» D. D., Zagreb, Frankopanska ul. 12.

Ako potrebujete izvolite ogledati naše kleti in okusiti vrste brez obveze za kupčijo

NAJCENEJŠA ZABAVA

so lepe povesti.

Naročite:

TOLSTOJ: Rodbinska sreča. Roman. — Broš Din 26.—, vez Din 34.—.

MESKO: Kam plovemo. Roman. — Broš Din 34.—, vez Din 44.—.

KERSNIK J.: Testament. Povest. — Broš Din 18.—, vez Din 26.—.

KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani in Mariboru.

L. Mikuš

Mestni trg št. 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turiaški trg št. 6

pridoroča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah

eliko šumsko industrijsko podjetje sprejme

za šumsko pisarno neoženjenega

pisarniškega uradnika

popolnoma veččega srbo-hrvaškega in nemškega jezika v govoru in p. savi, perfektno znanje nemške stenografije in strojepisja ter da ima nekaj znanja v knjigovodstvu.

Vprašanja s zahtevo plače in prilog s prepisi spričeval pod «Šumska industrija» na oglasni oddelek «Jutra».